

U undelivered return to
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription rate:
For members yearly.....\$1.20
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION;
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsake srede.
Naročnina:
Za člana, na leto.....\$1.20
Za nečlane.....\$2.00
Za izposojilce.....\$3.00
NASLOV
uredništva in upravitelja je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Stev. 19. — No. 19.

JOLIET, ILL., 9. MAJA (MAY) 1923.

Leto IX.—Volume IX.

13. Maja Materin dan.

V Združenih državah je že več let lep običaj, da so drugo nedeljo cvetočega meseca maja posvetili materam. Ta dan je dolžnost vsakega, da se spominja svoje ljube matere, naj-sibo še živa, ali ne.

Kdor je tako srečen, da ima svojo drago mater poleg sebe, naj ji ta dan izrazi svojo hvaležnost, udanost in ljubezen; kajti, — dosti je prestala zate. Razveseli jo ta dan s kakim darilcem ali rožami. Če tvoja mati živi v kakem drugem kraju, obišči jo, ali piši ji gotovo za Materin dan; pošlji ji svojo sliko in kako spominsko darilce. Kako ga bo vesela! Ako pa tvojo ljubljeno mater že krije črna zemlja, hiti ta dan na njen grob če mogoče. Okrasi ji njeno zadnje počivališče, z zelenjem, moli za pokoj njene duše in obljubi ji, da ne boš nikdar pozabil njenih zlatih nauk.

Smrtna kosa.

Dne 6. t. m. je po daljšem bolehanju v Kankeke bolnišnici umrla 76 letna rojakinja Ana Plut, rodoin iz vasi Mačkovec pri Suhorju na Belokranjskem.

Po smrti svojega soproga Matije se je pred 28 leti preselila k svojim otrokom v Ameriko; v Clinton, Iowa je živela 5 let; v Jolietu, Ill. pa 25 let. V našem mestu zapuščala dva sina (Martina in Jurija) ter eno hčer Marijo, omož. Gaspich; v Minnesoti pa enega sina (Marka).

Nase sožalje prizadeti družini. Lahka ji bodi tuja zemlja. N. v m. p.!

Slovenski deček zmagal v tekmi.

Zadnje soboto popoldne je priredil list "Joliet Herald News" posebne vrste tekmo za prvenstvo pri igranju z nika-mi (mib shooting). Te nedolžne otroške igre se je vdeležilo 18 najboljših igralcev, 16 iz ljudskih šol, 2 pa iz farnih šol. Prvo nagrado je dobil 13-letni Anton Mutz, učenec naše slovenske farne šole, sin znane Mutzove družine na 1411 Nicholson St. Lahko si predstavljate njegov ponos, ker je bil proglašen za najboljšega metalca nik v celem mestu.

Belgija zavrgla ponudbo Nemcev.

Bruselj, 5. maja. — Belgijski ministrski svet je danes skrbno preiskal in pregledal ponudbo Nemcev v zadevi plačila vojne odškodnine, ter isto ob sklepu zavrgel.

Nova jeklarina v Hammond, Ind.

Hammond, Ind., 5. maja. — Zdrava Jones and Laughlin jeklarska družba iz Pittsburgha, Pa. je v Lake okraju blizu Michigan jezera kupila 319 akrov državnega zemljišča, kjer namerava zgraditi veliko novo jeklarino. Državne oblasti so ponujeno ceno \$375.— za en akker že odobrile.

Razstrelba v rudniku.

Pueblo, Colo., 5. maja — V mali prometarski naselbini Aguilar, Colo. se je v Southwestern rudniku, last R. M. Fuel Co. večeraj popoldne pripetila razstrelba vsled strupenih plinov; v rovu se je nahajalo za časa katastrofe 13 premogarjev; trem se je posrečilo še pravočasno ubežati na varno. Izmed preostalih 10 žrtev razstrelbe so danes dva mrtva premogarja prinesli na površje, ostalih osem je pa še zasutih.

Razstrelba se je pripetila 1500 čevljev globoko pod zemljo. Rešilno moštvo je skušalo z največjo silo dospeti do ponesrečencev; toda, vsled dima in strupenih plinov niso doslej zamogli dospeti do cilja. Na pomoč pričakujejo še en oddelek državnega rešilnega moštva iz Trinidada.

(Op. uredništva: Po naši sodbi, je med ponesrečenci gotovo tudi kak Slovenec, ker v Aguilarju živi tudi nekaj naših rojakov.)

Kongresnik Rainey umri.

Chicago, Ill., 5. maja. — Si-noč je umrl v bolnišnici sv. Bernarda znani kongresnik 4. Ill. okrožja, John W. Rainey, star 43 let; bolehal je samo dva tedna za pljučnico.

Pokojniki je opravljal službo kongresnika zadnjih 5 let in je med tem česom storil dosti dobrega za ljudstvo. Bil je vnet in praktičen katoličan ter je kot tak osobito lansko leto strogo nastopil proti Kukluk-sovcem v naši državi. Njegova zasluga je, da je bila v zakonodajni sprejeta postava, ki preprečuje zborovanje članov tajnih organizacij, ako nastopajo našemljeni, ali v maskiranih opravah.

Pokojniki je spadal v oni volilni okraj, kjer se nahaja tudi pretežna večina slovenskih volilcev. Tukaj v Chicagu zapuščala žena in tri hčere. N. v m. p.!

Indijanci tožijo vlado za velikanško odškodnino.

Washington, D. C., 5. maja. — Na zapadu živeti Sioux Indijanci bodo vložili proti vladi tožbo za odškodnino v znesku 750 milijonov dolarjev. Njih odvetniki pravijo, da so bili Indijanci države Južna Dakota ogoljufani za 8 milijonov akrov zemljišča vpoštevši Black Hills gorovje, kjer se je kmalu po minuli državljanski vojni odkrilo zlato rudo. Za tako veliko svoto ni bila vlada Združenih držav še nikdar tožena.

Bojkot v Bel hiši.

Washington, D. C., 7. maja. — Vsled profitarstva sladkornih baronov so ženske zadnji čas širom dežele napovedale splošen bojkot s tem, da ne bodo za nekaj časa kupovale in rabile toliko sladkorja.

Kakor se je izvedelo, se je tej armadi pridružila tudi predsednikova žena, Mrs. Harding. V Beli hiši se namreč zadnji čas skrajno varčuje pri vporabi sladkorja.

Pueblski rojaki povzdignili čast naše slovenske pesmi.

Kakor znano, je bil minuli teden (od 22. do 29. aprila) posvečen glashi in petju širom Združenih držav. V to svrhu so se vršili v raznih večjih mestih koncerti in druge prireditve ne samo Amerikancev, ampak tudi tujerodcev.

Med temi naselbinami je zopet častno rešila svojo ulogo naša znana zapadna slovenska metropola, mesto Pueblo, Colo. z nastopom tamošnjega pevskega društva "Prešeren".

Eden izmed članov tega društva nam je doposlal izrezek lista "The Pueblo Chieftain" z dne 29. aprila, kjer je na strani 13 pri vrhu označena slika označenega društva s sledečo pohvalno opombo:

To pevsko društvo je nastopilo v mestnem avditoriju v zadnji točki programa glasbenega tedna, ter je svojo stvar odločno in izborno pogodilo. Ime društva je Slovensko pevsko društvo "Prešeren".

Pod sliko so označena imena pevcev: Pevovodja — Matt Jerman; Ed. Meneinger, Peter Čulig, Jos. Pritekel, John Starr, Karol Zebec, Walter Predovich, John Russ, Dan Predovich, John Germ, Jos. Steblaj, Tony Prijatelj Jos. Egan, John Roitz, John D. Butkovich Jos. Russ in F. C. Roitz.

Naše iskrene čestitke označenemu društvu! Prosimo g. pevovodjo, da nam še sporoči, katere slovenske pesmi se je na tem pomembnem koncertu pelo?

Večni predsedniški kandidat.

Indianapolis, Ind., 5. maja. — Domov se vrnivši vodja socialistov, Evgen Debs je danes izjavil, da bo pri prihodnjih predsedniških volitvah (1924) zopet kandidiral na socialističnem tiketu. Debs namerava zase pridobiti močno, novo tretjo politično stranko iz vrst nezadovoljnih republikancev in demokratov.

Plačevanje vojaškega bonusa.

Springfield, Ill., 5. maja. — Guverner Small se je danes posvetoval z nekaterimi uplivi-mi chikaškimi bankirji v zadevi izplačevanja vojaškega "bonusa". V to svrhu bo država že prihodnji mesec izdala za 10 milijonov 4% bonov, katere bo lahko vsakdo podpisal, ozir. kupil. S plačevanjem bonusa se bo pričelo letos, dne 1. julija.

Polet okrog sveta.

Los Angeles, Calif., 5. maja. — Poročnik Mac Ready naznanja, da nameravajo častniki državnega letalnega oddelka prihodnje spomlad prirediti polet okrog sveta. Za to tekmo sta se že prijavila dva letalca: poročnik John Mac Ray in Oakley Kelly, ki sta minuli četrtek s svojim monoplanom T2 preletela ves kontinent (iz New Yorka do San Diego, Calif) ne da bi se kedaj ustavila.

Suhači poraženi v New Yorku.

Albany, N. Y., 4. maja. — Danes je bil v senatski zbornici z 28 proti 22 glasovi sprejet zakonski načrt, da se državno prohibicijsko postavo preklič-e; to točko je poslanska zbornica tudi, že minuli teden odobrila; zdaj pride ta točka še v 30 dnevno javno razpravo, nar- kar jo bo guverner Smith podpisal, ali pa črtal.

Po končanem odglasovanju je nastalo v senatski dvorani veliko veselje in navdušenje med sovražniki prohibicije, med tem ko so suhači odšli ostamočeni domov.

Vobče se sodi, da guverner Smith ne bo hotel te predloge potrditi, vsled česar bo treba v obeh zbornicah še enkrat glasovati.

Na podlagi preklicane Mullan-Gagove prohibicije postave bode državna oblast takoj odpoklicala domov miličarje, ki upravljajo svojo službo na kanadski in newyorški meji. Ka-uadačani bodo zanaprej neovirano in lahko pošiljali žganje in pivo čez mejo v državo New York.

Dalje se ne bodo oblasti države New York nič več pečale z zasledovanjem kršilcev 18. amednca, kajti to zadevo naj bi imela samo zvezna oblast v svojih rokah. Vsi dosedanja obtoženci in kršilci Volsteadove postave bodo na podlagi nove postave — oproščeni.

Za znižanje davkov.

Washington, D. C., 6. maja. — Glavni program administracije povodom prihodnjega kongresnega zasedanja bo vprašanje, na kak način bi se dalo v obče znižati razne davke. Vlada zatrjuje, da bo letos 30. junija v državni blagajni najmanj za 60 milijonov čistega prebitka, vsled česar se bo v prvi vrsti dohodninski davek za nekaj znižalo.

Bivša cesarica Zita dospela na Ogrsko.

Dunaj, 4. maja. — Budimpeštanska policija je bila sinoči brzojavno obveščena, da je bivša avstrijska cesarica Zita s svojim sinom Ottonom v avtomobilu križala mejo. Navedenka potuje pod imenom Julija Koenig in nima poleg neke ženske nobenega drugega spremstva.

Kakor znano, je iskrena Zitina želja, da bi Ogr postavili na prestol njevega starejšega sina Ottona, katerega je večkrat sama proglasila za ogrskega kralja.

Pozor lastniki 4 1/4 Victory Loan kuponov!

Razne večje banke naznanja-jo v svojih oglaših, da bodo, dne 20. maja t. l. potekli kuponi 4 1/4 "Posojila Zmage" (Victory Loan Coupon Notes) in sicer serije G. H. I. J. K. L.

Kdor ima te kupone v svoji posesti, naj jih takoj zamenja v kaki banki, kajti po 20. maju ne bodo donasali več obresti.

Ženske in prohibicijsko vprašanje.

Atlantic City, N. J., 4. maja.

— Ker je bil guverner Silzer povabljen na letno konvencijo Zveze vseh ženskih klubov naše države, se je pri tej priliki v svojem govoru dotaknil tudi prohibicijskega vprašanja. Pri tem je omenil sledeče:

"Prosim, da naj vse one vstanejo, katere so že Volsteadovo postavo prekršile, ali jim je znano, da kdo drugi krši to postavo."

Čez eno minuto je vstalo skoro 40 odstotkov izmed zborovalk.

"Ravno tako, kakor sem jaz mislil," je nadaljeval guverner. — "Skoraj polovica! To nam pove celo zgodovina! Ja-ko lep vzgled za ameriško ljudstvo bi bil, če bi vlada najprvo uvedla prohibicijo v glavnem mestu (Washington). Vsa kemu je znano, da je mesto, kjer se dela za nas vse postave — popolnoma mokro. Kako zamoremo torej pričakovati uvedbo prohibicije po drugih mestih?"

Kakor znano je guverner Silzer hud sovražnik Volsteadove postave; baš vsled tega je bil nedavno v ta urad izvoljen.

Brezsrčna mati.

New Orleans, La — Poštna oblast so v Opelousas, La. aretirale 18-letno učiteljico Josipino Fultz, ker je svojega nezakonskega novorojenčka zadržala in poslala na nek naslov v Duncan, Okla. Ta misteriozen zavitek je bil odposlan, dne 14. aprila t. l. Ker pa v Duncan, Okla. ni bilo mogoče naslovljenca najti, je ondotni poštar zavitek odprl in našel na svoje veliko začudenje že malo nagnito truplo otroka. Brezsrčna morilka je svoj grozen čin že priznala.

Masarykova žena zbolela.

Praga, 1. maja. — Danes je zadel mrtvoud soprogo predsednika čehoslovaške republike prof. Masaryka v toliki meri, da ne bo mogla več vstati. Mrs. Charlotte Masaryk je rodoin Američanka; doma iz Brooklyna, N. Y. Njeno dekliško ime je bilo Garrigue.

Žrtvo ognja.

Chicago, Ill. — Neki statistik je na podlagi merodajnih dokazov izračunal, da se v Združenih državah vsled požarja do smrti ponesreči vsake pol ure ena oseba. Izmed vseh žrtev je 83 odstot. žena in otrok. Lansko leto je znašala skupina materijelna škoda vsled požarja 505 milijonov dol.

Anglija svari Rusijo.

London, 5. maja. — Angliška vlada je poslala Rusiji ostro protestno noto, ker so bljševiki zadnji čas zasegli več angleških ribniških ladij nedaleč od ruskega obrežja. Anglija je Rusiji zagrozila, da bo v ponovnem slučaju pretrgala medsebojno diplomatsko zvezo.

Ford najbogatejši človek na svetu.

New York, N. Y., 5. maja.

Ko je Fordova motorna družba priobčila v "Wall St. Journalu" svoje finančno stanje z dne 28. febr. t. l., so proglasili tukajšnji finančniki Forda za najbogatejšega človeka na svetu. Fordova družba izkazuje namreč z zgorajšnjim dnem \$536,351,939 skupnega premoženja; samo gotovega denarja ima \$159,605,689 na rokah.

Fordova tvornica avtomobilov je bila ustanovljena pred 20 leti z \$100,000 glavnice; tedaj je ta tovarna lastovala 28 akrov zemljišča in štela 311 uslužbencev; prvo leto je bilo narejenih in prodanih 1700 avtomobilov, od onega časa do 7. aprila t. l. jili je označena družba prodala že nad 6 milijonov. Lansko leto je naredil Henry Ford okrog 120 milijonov dol. čistega dobička, ali povprečno 10 milijonov na mesec. Ford in njegov sin Edsel imata 172,465 delnic v svoji posesti; njih nominalna cena je bila \$100.00, lanes je pa vredna vsaka delnica \$690.00.

Veščaki zatrjujejo, da ima Henry Ford danes od 600 do 750 milijonov dol. skupnega premoženja, kar celo prekaša premoženje John D. Rockefellerja.

Francija yabi redovnike nazaj.

Pariz. — Nedavno je francoski ministerski predsednik odobril zakonski načrt, da se mejo štiri, svoječasno iz dežele izgnane redovne družbe vrtniti razaj na Francoško; te so: Afriški misijonarji, ali "Beli očetje", franciskani, Afriški misijonarji iz Lyonsa in misijonarji iz Levanta. Poleg teh redovnikov bo vlada sčasoma dovolila še drugim zopetni povratek v domovino.

Število duhovnikov v evropskih mestih.

Rim, Italija. — Vatikanski list "Osservatore Romano" poroča da pripada v Italiji na vsakih 8300 katoličanov po en duhovnik; v Cologne na 8920; v Berlinu na 10,422 v Milanu in Bruslju na 14,440; na Dunaju na 22,500, v Parizu na 22,600 in v Budimpešti na 32,000.

Prodaja avtomobil za smodke.

Nedavno je moral vsled potratnega življenja prodati svoje obširno posestvo "Dreamworld" blizu Bostona, Mass. znani upravljavec Thomas W. Lauson. Upniki so ga celo pritirali do prodaje njegovih avtomobilov.

V to svrhu je obelodanil navedenec v nekem listu sledeči oglas:

"Do te prodaje me silijo denarne zadrege. Moji upniki zahtevajo, da naj prodam svoje avtomobile. — Ker mi je pa tudi zaloga finih smodk za letošnje polje pošla, dam naj-lepsi avtomobil za 5000 smodk po \$1.— namesto za gotovi denar."

J. M. Trunk: "V delavnico sem Tvojo zrl..."

(Nadaljevanje.)

III.

SOLNCE.

Kako se nam sonce kaže? Površje solnca. Pege. Protuberance. Baklje.

Pitagora n. pr. je cenil to daljavo le na 18 tisoč geografičnih milj ali 130 tisoč kilometrov. Aristarh in Hiparh sta jo podaljšala na 1,146 zemeljskih polmetrov, torej 2 milijona milj ali nekako 14 milijonov kilometrov. Skozi ves srednji vek o tem vprašanju niso mnogo govorili in razmotrivali. Sele fizik Lacaille (Lazej) se je zopet lotil tega vprašanja in leta 1751. zračunal solčno daljavo na 17 milijonov milj. Zanimati so se začeli še drugi zvezdogledi ter l. 1769. preračunali daljavo na 20 milijonov geografičnih milj ali 140 milijonov kilometrov. Ta številka je približno resnična. Najbolj ugodna prilika za to preračunjenja, dasi to ni edino sredstvo, se nudi, kadar Venera (Danica) gre ravno preko solčne plošče. Tak prehod so mogli opazovati l. 1882., prihodnji bo šele v 122 letih, namreč dne 8. rožnika l. 2004. Že zdaj imajo vse preračunjenosti in določene kraje, kjer bodo svoječasno ta redki prizori opazovali. Reči pa moramo, da so bila opazovanja l. 1874 in 1882, tako uspešna in natančna, da se bi preračunjanje solčne daljave komaj kaj izpremerilo. Solčna paralaksa znaša približno 8" in na tej podlagi jo zračuna, kako daleč je do solnca.

Težko le si moremo to daljavo pojmiti. Brzovlak, ki prevozi 50 kilometrov na uro, bi došel na sonce šele v 337 letih. Če bi bil torej tak vlak odrinil z zemlje na sonce dne 1. prosinca l. 1587., bi došel na solčni kolodvor začetkom l. 1924. Koliko rodov bi med to vožnjo pomrlo! Za most od zemlje na sonce bi bilo treba nakopičiti 11,650 zemeljskih krogel. Topova krogla bi preletela na sonce šele v 10 letih. Ko bi mogli dati kakšno znamenje na sonce, bi glas prispel tja šele v 13 letih in 9 mesecih. "Solničarji" so torej šele nekako l. 1923 začeli prvi strel topa, ki so ga l. 1914 v začetku svetovne vojske Avstrije sprožili proti Srbiji, in ko bi mogli čuti ves dirindaj, bi morali to poslušati ravno zdaj in še nekaj let!

Daleč, zelo daleč je sonce. Ako pa primerjamo to daljavo z daljavo nepremičnice od nas, je tudi solčna daljavo le — malenkost!

Če gledamo sonce na sinjem nebu s prostim očesom, se nam kaže kot okrogla plošča, velika približno ko polna luna. Vse površje se neznansko blišči. Zdravo oko tega blišča ne more prenašati, in — bi bilo nevarno dalj časa gledati v sonce. Mnogi zvezdogledi so pri opazovanju solnca oslepeli. Dolgo niso mogli najti sredstva, da bi oko obvarovali. Zdaj rabiyo barvana stekla in še druga sredstva, s katerimi skušajo odstraniti tudi preobilno gorkoto, ki se nakopiči po solčnih žarkih v daljnogledih.

Solčno površje žari. Po tem žarenju in blišču bi sodili, da je sonce nekaj gorečega, neko ognjeno morje, ki pošilja po svojem silovitem ognju na zemljo in druge premičnice svetlobo in toploto. Odtod prihaja, tako sklepamo, da oko solnca tega ognja ne more prenašati, razlitega napoči takoj noč, postane tema, kadar solnce zatone, njegova luč ugasne; odtod, mislimo, da nas ogrejejo pomladanski solčni žarki, ker

so postali krepkejši, tako se nam pač zdi, tako sodimo po zunanjih prikaznih na soncu, po zunanjih čutih. A čuti nas varajo. Iz učinkov solčnih žarkov se ne moremo spoznati, kaj so ti žarki, in kaj je sonce, iz katerega prihajajo. Ako nas solčni žarki grejejo, še ne sledi, da so res tudi gorki, ker lahko razvidimo iz tega, da sami solčni žarki na visokih gorah ne morejo raztopiti snega in ledu. Solnce torej, dasi žari, greje in razsvetljuje, ne nore biti kako ognjeno morje, gorati, vsaj ne, kakor si mi kajakega predstavljamo. Treba je torej iti preko naših čutov korak dalje, a pri tem krbeno zasledovati vse, kar na soncu zapazimo.

Ljudem pred nami je bilo očela neznano, kaj je pravzaprav sonce, opazovali pa so le davno na soncu neke temne pege. Menili so, da so te pege premičnice, ki so na svojih potih prišle med zemljo in sonce. Seve so se varali. Še začetkom 17. stoletja se je posrečilo nekaj več izvedeti o teh solčnih pegah. Pred tem so brezdomno dognali, da se te pege javljajo le na recej ozkem pasu južno in severno od solčnega ravnika. Navadno se vidijo ko posamezne okrogle pike, a se pogosto združijo tudi v pravcete kupine. Notranji del take pege je temen, črn; temu prajo jedro, ali tema. Zunanji del je napol svetel; imenujejo a poltema ali penumbra, ker je znatno slabši svet, kakor ruzi deli solnca. Skupine teh peg se večkrat razprostirajo prav velik kos solčnega površja, da postanejo večje, akor je površje zemlje ali celo površje Jupitrovo.

Ob solčnemu robu se prikazuje pogostoma tudi svetle žile. Astronomi jih imenujejo olnčne baklje. S pegami so tesni zvezdi. Vobče se pojavljajo pege in baklje na vzodnem delu solčne plošče, se omikajo proti središču približno v sedmih dneh in se skriajo v isti dobi zopet na zadnem delu. Skozi 14 dni e ne vidijo, nakar se zopet javljajo na vzhodnem robu. To e jasen dokaz, da se sonce zrti okoli svoje osi v približno 5 dneh.

Kaj so te solčne pege?

Skozi močan daljnogled se ahko zapazi, da površje solne nikakor ni gladka ravan, emveč podobno od viharjev azburkanem morju. Zdi se, akor bi sestajalo iz samih rižatih zrn; mestoma so ta zrna odobna peresom vrbe. Čas, katerem nastane med zrnih pege, je jako različen. Znani ezuit Secchi je opazoval večih med zrnih neko nemirno vrenje; v par dneh je nastala a tem mestu pega. A pogotoma so nastale pege hipoma n navidezno zelo silovite.

Po natančnih opazovanjih so lognali, da pege ne nastanejo oliko na solčnem površju, a i v njem, temveč prihajajo z otranjih delov solnca, izvirajo od znotraj. Z globočin solnca se dvigajo neznanske sile zgornje mase. Zunanji učinek tega dviganja so pege in aklje. Ako se te pege javljajo v skupinah, so tako goratane, tako obsežne, da bi v ako odprtino vrgli lahko več zemeljskih krogel, a bi komaj taj zapazili v tem, ker odprtina bi zijala kakor prej v vsem vojem orjaškem obsegu. L. 1858. je nastala pega, ki se je nogla videti s prostim očesom. Bila je 144 tisoč milj, ali nad nilijon kilometrov dolga, tako la bi se v nastalo odprtino spavilo lahko 16 zemeljskih krogel. Največjo pego pa so brezdomno opazovali in fotografirali na zvezdarni v Green-

wichu na Angleškem meseca svečana l. 1892. Dolga je bila 150 tisoč milj, široka pa 75 tisoč milj; trajala je tako dolgo, da se je sonce petkrat zavrtelo, preden je izginila.

Čudovite in zelo zanimive prikazni na soncu so tudi takomenovane "protuberance". Kaj so? Kje in kako se javljajo? (Beseda protuberance znači v angleščini: pomol, izrastek, grča.) Na soncu razločujemo tri plasti. Vidna meja solčne oble je tam, kjer vsled kondenziranja soparjev spodnje plasti plinov niso več prozorne. Ta zunanja plast se imenuje fotosfera. Nad njo se razprostira manj gosta plast kovinastih soparjev; to je atmocfera. Nad atmosfero je plinasta plast predvsem vodikovih plinov; to je kromosfera, ki pa je primeroma le tanka. Zadržna se nekako izgubi v še bolj prozorni plasti, ki se lepo vidi, kadar sonce mrkne; to imenujejo krona (Corona).

Protuberance se javljajo ob zunanji strani kromosfere. Opazujejo se namreč tam številni mali ognjeni žarki, brezštevilni plamenčki. Zdi se kakor bi gorelo polje, kjer je razprostran laž ali slama. S prostim očesom in tudi z daljnogledom se morejo ti prizori opazovati le, kadar sonce popolnoma mrkne, namreč če luna zakrije vso solčno ploščo.

Protuberance so preiskali s pomočjo takozvanega spektroskopa ali šarogleda. To je čudovita naprava. Luč namoč, ki prihaja od kakega predmeta in gre skozi šarogled, napravi, kamor pade, gotove črte Fraunhoferjeve črte). Iz teh črt se lahko spozna, kakšen je predmet, oziroma kakšne so snovi v predmetu, odceder luč prihaja.

Kaj je odkril šarogled v protuberancah? Pokazalo se je, da obdaja fotosfero ozračje razbeljenih vodikovih plinov. V tem ozračju vlada neznansko vrenje in drvenje plinastih nas, kajti silovite moči dvigajo, kakor v strašnih viharjih, odikove razbeljene mase. Ako dospo ta moč prav do kovinastih plinov, se pogostoma dvignejo kvišku tudi ti plini. To so kovinasti izbruhi, "doim so prvi vodikovi izlivi". Ti izbruhi so naravnost gorostasni. Opazovalci zastrmijo, ko gledajo te grozne solčne viharje. Da so pravcati viharji, je razvidno iz tega, da se protuberance kar hipoma izoremene, švigajo sem in tje in najajo ob solčnem robu.

Zvezdogled V. Young je opazoval dne 17. septembra l. 1869 elikansko, 48 tisoč mil dolgo verigo protuberance, ki se je dvigala 5,000 milj (35,000 kilometrov) nad solčno površje. Enako je Young opazoval dne 7. septembra l. 1871. na solnu vihar, ki je bil tako grozovit in lut, da prekaša vse, kar i moremo o kakem viharju predstavljati. Bilo je nekako ob dveh popoldne, ko je grozovit izbruh odspodaj strgal v male kosce 21,700 milj (150,000 km.) dolgo in 11,700 milj (80,000 km.) široko protuberance. Ognjeni jeziki in stebri plamenov so švigali v sekundi 36 milj (252 km.) hitro navzgor, tako la je segal plamen 5,800 milj (320,000 km.) visoko.

Tudi jezuit O. Fenyi je zasledoval v dneh 19. in 20. septembra l. 1893. na zvezdarni v Kalosi na Ogrskem protuberance, ki sta bili ravno ob naprotnem solčnem robu. Druga je sledila prvi približno 19 ur pozneje, a obe sta bili primeroma enaki. Prva se je dvigala neznansko hitro 360.000 kilometrov visoko, druga e začetno hitrostjo 350 km. v sekundi celo do višine 500,000 km. "Na podlagi mnogih opazovanj velikih izbruhov",

pravi Fenyi, "ki sem jih zasledoval, se mi zdi, da prihajajo ti siloviti izbruhi od tod, da se plasti pod pegami in lisami razlete, razpočijo z orjaško silo. Ta sila zgrabi protuberance potem odspodaj, jo stero na kosce in tako hipoma uniči."

Najsilovitejši orkani na zemlji, ameriški "blizardi" in "tornado", najgrozovitejši morsk sunki so v primeri s solčnimi viharji pravcati pohlevni pihlaji in zgolj nedolžni vrtinci, ki igrajo na cesti s slamnato bilko. Mala podobica teh silovitih prikazni v solčnem ozračju bi morda bili vrtinci. Kakoršni se v manjši meri seve večkrat opazujejo tudi v našem ozračju.

Zdaj lahko odgovorim na vprašanje: kaj je sonce?

Sonce je razbeljena, goreča krogla, ki je na površju brezdomno plinasta, a v sredini vsled silnega pritiska tekoča. Zunaj obdajajo to kroglo razbeljeni plini in kovinasti soparji raznih snovi. Te snovi se ujemajo s kemičnimi elementi, kakoršni se nahajajo na zemlji. To nam spričuje šarogled.

(Dalje sledi.)

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

EMIL BACHMAN
izdeluje
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

Najboljše
Cigarete

AKO
vas tare revmatizem,
glavobol, bolečina v križu,
pri izpahkih in ranah,
rabite:

Motturas Liniment
ENRICO MOTTURA,
SPECIJALIST ZA
REVMATIZEM.

Cena ene steklenice \$1.25
6633 Manhattan Bldg.
Duluth, Minn.

VABILO

na dobrodelno

VESELICO,

ki jo priredi

Slovenska Trgovska Zveza,

CHICAGO, ILL.

V NEDELJO DNE 13. MAJA 1923.

v Narodni Dvorani, 18th St. in Racine Ave.

Pričetek ob pol sedmih zvečer.

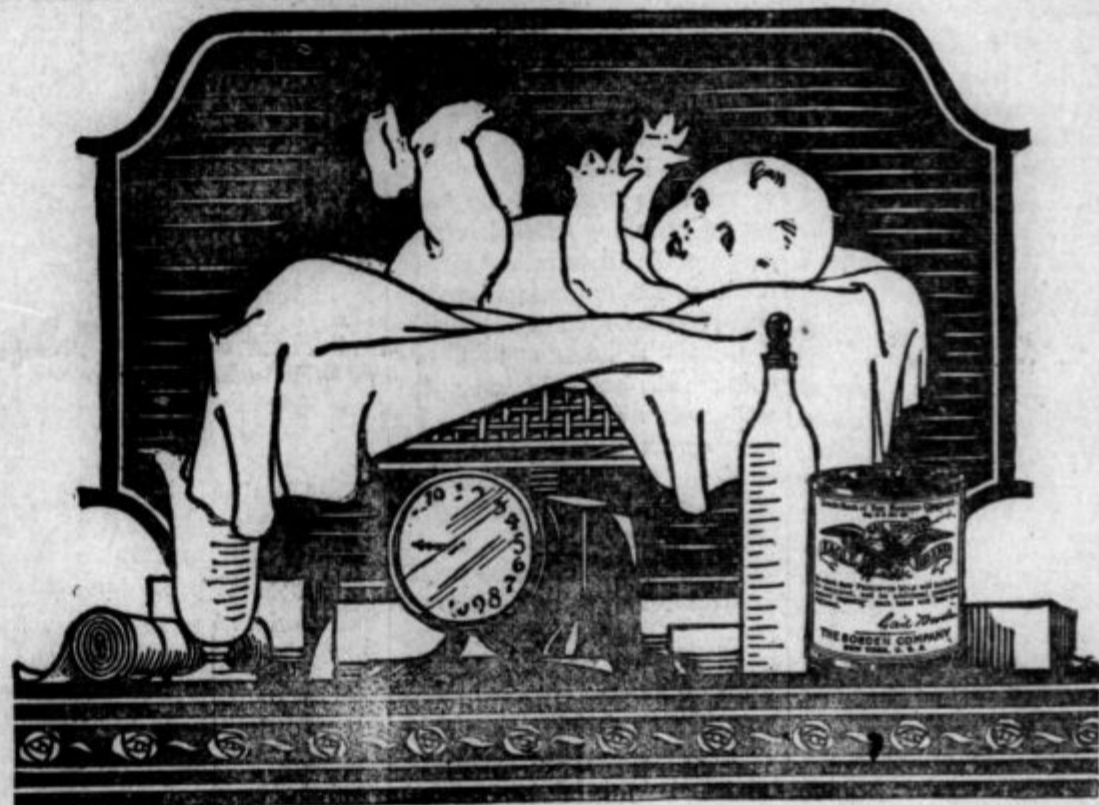
Igra Zajčkova godba. Vstopnina 25c.

Poleg drugih zelo zanimivih točk je na programu tudi šaljiva igra:

BARON IN NJEGOV SLUGA.

Ves dobiček te veselice se bode porabil edino za Slovenske reveže v Chicagu, zatorej se pričakuje obilne udeležbe. DOBRO DOŠLI.

Odbor S. T. Z.

Ali ima vaš otrok pravilno težo?

AKO NE, MU NAJBRŽ
HRANA NE PRIJA.

Za materno mleko ne more biti popolnega nadomestila. Toda če se izjalovi, ni nobeno boljše kot mleko, ki prihaja v sterilnih kanah ter se imenuje Eagle Mleko.

Zdravje in razvoj otroka sta v glavnem odvisna od hrane, ki mu jo dajejo. Na Eagle Mleko se lahko zanesete, kajti zdravniki po celi deželi ga predpisujejo in priporočajo materam, ki ne morejo dojeti otrok.

Mi smo natisnili v vašem jeziku navodila, kako pripravljati Eagle Mleko za otroke vseh starosti. Če hočete ta navodila, izpolnite spodnji kupon ter ga nam pošljite danes.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPON

Označite, kakšna ojasnila želite.
NAVODILA KNJIGA
ZA HRANJENJE O OTROCIH
Ime _____
Naslov _____

Eagle Mleko je slavno kot hrana za otroke že nad tri generacije. Več otrok je bilo hranjenih in vzrejenih z Eagle Mlekom kot z vso drugo hrano skupaj.

Ne delajte poskusov s hrano za otroka, ampak takoj začnite uporabljati Eagle Mleko. Stotere in tisočere evropske matere po vsej deželi ga uporabljajo z najboljšimi uspehi za hrano svojih otrok. Tudi vi ga uporabljajte, če ne morete dojeti otroka.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048.

SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNASA 100,27%.

Od ustanovitve do 1. aprila 1. 1923 znaša skupna izplačana podpora \$2,189,865.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St. Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620-10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave. tsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, st. 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6426 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Anton Nemanich, st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 Hickory St., Joliet, Ill.
Frank Trempush, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.
John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna, Ave., Cleveland, Ohio.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
John Dečman, Box 529, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

čal, da je to res. Ko se vpraša tega ali onega slovenskega Amerikanca, da naj bi pristopil v Jednoto premnogokrat se dobi odgovor, da se bo zavaroval, ali da je že zavarovan pri "Life Insurance družbi". Zakaj to? Zaradi tega, ker se mu nudijo gotove udobnosti, kakoršnih ni zamogel dobiti, pri bratskih podpornih organizacijah. Ena izmed teh udobnosti je 20 letna plačilna zavarovanje. Ta vrsta zavarovanja je poleg drugih tudi med našim narodom dokaj priljubljena, in po mojem mnenju, če se jo uvede pri naši Jednoti, bo zopet storjen lep in velik korak napredka.

Povedano mi je bilo, da se je na seji gotovega društva razmislivalo o tem, toda kritiki so 20 letno plačilno zavarovanje članstvu predstavljali v popolnoma drugi obliki, kakor je v resnici. Zatrjevalo se je, da mora član, živeti in plačevati ce lih 20 let, prej ko bi bili dediči opravičeni do zavarovalnice. Tako tolmačenje 20 letne plačilne zavarovalnice je popolnoma napačno, in člani, ki kaj takega trdijo so o stvari napačno in formirani, ali pa je sploh ne razumejo.

Dvajsetletno plačilno zavarovanje pomeni naslednje:

1.) Rečimo, da si član izbere te vrste zavarovanje za vsoto \$1000,00. Tak član je zavarovan ravno tako, kakor je eden ali drug član Jednote zavarovan do sedaj. Kadarkoli takega člana dohiti nesreča — smrt, so njegovi dediči deležni do po smrtine. Slučajno pa, da član živi 20 let in plačuje mesečne asesmente, je s tem vplačal vse, kar se od njega zamore zahtevati in tako dobi takozvani "PAID UP CERTIFICATE" za celo vsoto \$1000,00. Tak član po preteku 20 let ne rabi plačevati nobenega asesmenta več v kolikor se posmrtnine tiče. V teku 20 let je splošno svojo dolžnost in kadarkoli ga dohiti smrt, se dedičem izplača polna vsota zavarovalnice označene v certifikatu.

2.) Pri navadnem zavarovanju kakoršnega imamo danes član plačuje svoje asesmente več let; naenkrat ga dohiti bo lezen. Asesmentov ne more več plačevati; kaj se zgodi z njim? Na podlagi pravil se ga suspenda. Vse drugo je pa pri 20 letnem plačilnem zavarovanju. Rečimo, da član plačuje svoje ases. štiri ali več let. Od vplačilnih asesmentov ima gotovo rezervo. V slučaju onemoglosti, se takega člana ne sme in ne more suspendati, dokler se ne porabi v pokritje njegovih asesmentov cele vsote iz njegove rezerve.

3.) Član, ki plačuje gotovo dobo let, naenkrat oslabi, ne more več plačevati asesmentov, v takem slučaju lahko zahteva takozvani "paid up certificate", kateri se mu izda za vsoto, do katere je opravičen na podlagi vplačilnih asesmentov. Kadar koli tak član umrje, se zavarovalnica označena v "paid up certificate" izplača dedičem.

Iz omenjenih treh točk je razvidno kaj vse se nudi članstvu v smislu 20 letnega plačilnega zavarovanja. Zaradi tega smelo rečem, če se te vrste zavarovanje vpelje pri naši Jednoti bo zelo velike važnosti za napredek in procvit organizacije.

Več o tem zopet prihodnjic!

Josip Zalar, tajnik.

PREMEMBE ZA MESEC APRIL 1923.

Pristopili.

K dr. sv. Štefana št. 1 v Chicago, Ill., 10566 Kolar Karolina, roj. 1907 R. 16, \$1000. 24566 Zabkar Josip, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24567 Kučič Martin, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24568 Pale Ivan, roj. 1904, R. 19, \$500. 24569 Majcen Anton, roj. 1898, R. 25, \$500. Spr. 7. apr. 1923. Dr. šteje 227 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 2 v Joliet, Ill., 10567 Gergovič Ana, roj. 1907, R. 16, \$500. 10568 Videtič Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24571 Terlep Anton, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24571 Nemanich Emil, roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 11. apr. 1923. Dr. šteje 443 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 4 v Tower, Minn., 24572 Vaida Matija, roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 108 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 7 v Pueblo, Colo., 24573 Čulig Peter ml. roj. 1906, R. 17, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 475 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 8 v Joliet, Ill., 24574 Konopek Ivan, roj. 1900, R. 22, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 106 čl.

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 11 v Aurora, Ill., 10569 Rudman Jožefa, roj. 1902, R. 21, \$500. 24575 Jakoš Viktor F., roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 21. apr. 1923. Dr. šteje 76 čl.

K dr. sv. Roka, št. 15 v Pittsburgh, Pa., 24576 Hajdusek Franc, roj. 1901, R. 22, \$1000. Spr. 20. apr. 1923. Dr. šteje 141 čl.

K dr. sv. Janeza Krstnika št. 20 v Ironwood, Mich., 10570 Aniel Helena, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10571 Ulasich Ana, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10572 Mijoknjak Katarina, roj. 1901, R. 22, \$1000. 10573 Kukar Katarina, roj. 1892, R. 30, \$500. 10574 Lalič Neža, roj. 1890, R. 33, \$1000. 10575 Kalčić Helena, roj. 1886, R. 37, \$1000. Spr. 23. apr. 1923. Dr. šteje 84 čl.

K dr. sv. Barbare št. 23 v Bridgeport, Ohio, 24577 Mertich Franc, roj. 1902, R. 21, \$500. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 51 čl.

K dr. sv. Vida št. 25 v Cleveland, Ohio, 10576 Nose Franc, roj. 1907, R. 16, \$500. 24578 Gabrenja Ivan, roj. 1880, R. 42, \$500. 24579 Ponikvar Franc, roj. 1869, R. 53, \$250. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 442 članov(ie).

K dr. sv. Frančiška Sal. št. 29 v Joliet, Ill., 10577 Horvat Ana, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24580 Tomec Josip, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24581 Judnič Josip, roj. 1907, R. 16, \$500. 24582 Lauš Anton, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24583 Stiglič Albert, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24584 Machak Alojzij, roj. 1902, R. \$21, \$1000. 24585 Crnkovič Fr. roj. 1902, R. 21, \$1000. 24586 Crnkovič Ivan, roj. 1900, R. 23, \$1000. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 424 čl.

K dr. Marije Device, št. 33 v Pittsburgh, Pa., 24587 Jakovčič Ivan roj. 1904, R. 16, \$1000. Spr. 9. apr. 1923. Dr. šteje 146 čl.

K dr. sv. Petra in Pavla št. 38 v Kansas City, Kans., 24588 Kosmerl Josip, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24589 Petek Matija, roj. 1882, R. 40, \$500. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 108 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 41 v Pittsburgh, Pa., 10578 Basel Franc, roj. 1904, R. 16, \$500. 24590 Jordan Mihael, roj. 1900, R. 23, \$1000. Spr. 16. apr. 1923. Dr. šteje 102 čl.

K dr. sv. Alojzija št. 42 v Steelton, Pa., 24591 Kambich Alojzij, roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 18. apr. 1923. Dr. šteje 243 čl.

K dr. Vit. sv. Florijana št. 44 v So. Chicago, Ill., 24592 Nemanich Franc, roj. 1901, R. 22, \$1000. 24593 Klauzar Josip, roj. 1891, R. 32, \$1000. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 190 čl.

K dr. sv. Frančiška št. 46 v New York, N. Y., 10579 Roje Marija, roj. 1905, R. 18, \$1000. 10580 Pirnat Terezija, roj. 1898, R. 24, \$500. 10581 Kovach Rozalija, roj. 1898, R. 25, \$500. 10582 Rupnik Antonija, roj. 1884, R. 39, \$500. 24594 Kovach Karol, roj. 1894, R. 29, \$500. Spr. 14. apr. 1923. Dr. šteje 84 čl.

K dr. sv. Alojzija št. 47 v Chicago, Ill., 24595 Praž Josip, roj. 1901, R. 22, \$1000. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 101 čl.

K dr. Marije Sedem Zalosti št. 50 v Pittsburgh, Pa., 10583 Delale Jožefa, roj. 1888, R. 35, \$1000. 24596 Muhič Frank, roj. 1904, R. 19, \$1000. 24597 Radočaj Tomaž, roj. 1901, R. 22, \$1000. 24598 Belavich Jurij, roj. 1898, R. 24, \$1000. 24599 Cadonich Marko, roj. 1889, R. 34, \$1000. Spr. 10. apr. 1923. Dr. šteje 311 čl.

K dr. sv. Alojzija št. 52 v Indianapolis, Ind., 10584 Flajs Marija, roj. 1890, R. 33, \$1000. 24600 Zore Viktor roj. 1907, R. 16, \$500. 24601 Lambert Josip, roj. 1899, R. 24, \$500. Spr. 4. apr. 1923. Dr. šteje 127 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 53 v Waukegan, Ill., 24602 Camernik Ivan, roj. 1906, R. 17, \$1000. 24603 Ogrin Andrej, roj. 1891, R. 31, \$1000. 24604 Dobnikar Jakob, roj. 1888, R. 35, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 190 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 56 v Leadville, Colo., 10585 Koshak Katarina, roj. 1886, R. 37, \$1000. 24605 Meglen Janez, roj. 1878, R. 45, \$250. Spr. 14. apr. 1923. Dr. šteje 151 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 57 v Brooklyn, N. Y., 24606 Baronitza Josip ml., roj. 1904, R. 18, \$1000. 24607 Nakrst Ignac, roj. 1881, R. 42, \$500. 24608 Baronitza Josip, roj. 1877, R. 46, \$250. Spr. 14. apr. 1923. Dr. šteje 133 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 59 v Eveleth, Minn., 10586 Petrich, Margareta, roj. 1878, R. 45, \$1000. 24609 Miroslavič Franc, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24610 Anzele Adolf, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24611 Inthar Josip, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24612 Petrich Edvard, roj. 1902, R. 21, \$1000. 24613 Petrich Primoz, roj. 1878, R. 45, \$1000. Spr. 13. apr. 1923. Dr. šteje 196 čl.

K dr. Vit. sv. Mihaela št. 61 v Youngstown, Ohio, 10587 Tankovich Ana, roj. 1883, R. 39, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 102 čl.

K dr. Marije Pomagaj št. 78 v Chicago, Ill., 10588 Penca Jožefa, roj. 1899, R. 23, \$1000. 10589 Gorene Jožefa, roj. 1898, R. 25, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 211 čl.

K dr. Marije Pomagaj št. 79 v Waukegan, Ill., 24614 Paiser Fr. roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 72 čl.

K dr. Marije Čistega Spočetja št. 80 v So. Chicago, Ill., 10590 Peterlin Ana, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10591 Gorsich Margareta, roj. 1898, R. 25, \$1000. 10592 Gorene Angela, roj. 1882, R. 41, \$1000. 10593 Krasovec Jožefa, roj. 1878, R. 44, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 198 čl.

K dr. Marije Čistega Spočetja št. 85 v Lorain, Ohio, \$10594 Plasko Aurelija, roj. 1888, R. 34, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 60 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 90 v So. Omaha, Nebr., 24615 Ostir Jakob, roj. 1887, R. 36, \$1000. Spr. 7. apr. 1923. Dr. šteje 41 čl.

K dr. sv. Petra in Pavla št. 91 v Rankin, Pa., 24616 Jazavac Jurij M. roj. 1905, R. 18, \$1000. 24617 Jazavac Josip T., roj. 1902, R. 21, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 99 čl.

K dr. sv. Barbare št. 92 v Pittsburgh, Pa., 10595 Ivankovič Barbara, roj. 1901, R. 21, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 79 čl.

K dr. Frid. Baraga št. 93 v Chisholm, Minn., 24618 Kenda Franc, roj. 1906, R. 17, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 125 čl.

K dr. Marija Zdravje Bolnikov št. 94 v Sublet, Wyo., 24619 Kral Robert, roj. 1875, R. 48, \$250. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 38 čl.

Ko Aurelija, roj. 1888, R. 34, \$1000. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 60 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 101 v Lorain, Ohio, 10596 Pezdere Marija, roj. 1903, R. 20, \$1000. 10597 Muc Marija, roj. 1886, R. 37, \$1000. 24620 Muc Ivan, roj. 1880, R. 43, \$1000. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 66 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 103 v Milwaukee, Wis., 24621 Florjanc Avgust, roj. 1895, R. 28, \$1000. 24622 Gruden Josip, roj. 1892, R. 31, \$1000. Spr. 7. apr. 1923. Dr. šteje 119 čl.

K dr. sv. Ane št. 105 v New York, N. Y., 10598 Skriba Jožefa, roj. 1899, R. 24, \$500. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 70 čl.

K dr. sv. Genovefe št. 108 v Joliet, Ill., 10599 Russ Marija roj. 1907, R. 16, \$1000. 10600 Duša Katarina, roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 5. apr. 1923. Dr. šteje 144 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 110 v Barberton, Ohio, 24623 Semrov Alojzij, roj. 1881, R. 42, \$1000. 24624 Sterle Jernej, roj. 1871, R. 52, \$250. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 74 čl.

K dr. sv. Sreca Marije št. 111 v Barberton, Ohio, 10601 Pavlič Franc, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10602 Suštarski Antonija, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10603 Semrov Marija, roj. 1886, R. 37, \$1000. 10604 Drobnič Johana, roj. 1884, R. 38, \$1000. 10605 Skerl Johana, roj. 1880, R. 43, \$500. Spr. 8. apr. 1923. Dr. šteje 83 čl.

K dr. Marija Milosti Polna št. 114 v Steelton, Pa., 10606 Restak Katarina, roj. 1906, R. 16, \$1000. 10607 Zuljevič Amalija, roj. 1894, R. 29, \$1000. Spr. 18. apr. 1923. Dr. šteje 60 čl.

K dr. sv. Ane št. 120 v Forest City, Pa., 10608 Sivič Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10609 Zalar Eva, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10610 Planinšek Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10611 Lasieck Rozalija, roj. 1905, R. 18, \$1000. 10512 Guidica Fannie, roj. 1903, R. 20, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 194 čl.

K dr. Marija sv. Rožnega Venca št. 131 v Aurora, Minn., 24625 Hren Chas. L. roj. 1896, R. 27, \$1000. 24626 Klobučar Anton, roj. 1887, R. 36, \$500. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 119 čl.

K dr. sv. Cirila in Metoda št. 144 v Sheboygan, Wis., 24627 First Rudolf, roj. 1899, R. 23, \$500. Spr. 3. apr. 1923. Dr. šteje 149 čl.

K dr. sv. Valentina št. 145 v Beaver Falls, Pa., 24628 Opijrehat Andrej, roj. 1887, R. 35, \$1000. Spr. 3. apr. 1923. Dr. šteje 41 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 146 v Cleveland, Ohio, 24629 Pesker Alojzij A., roj. 1907, R. 16, \$1000. 24630 Turk Mihael, roj. 1893, R. 30, \$1000. Spr. 1. apr. 1923. Dr. šteje 132 čl.

K dr. Marije Pomagaj št. 147 v Rankin, Pa., 10613 Butcher Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10614 Kovacič Katarina, roj. 1906, R. 16, \$1000. 10615 Krize Franc, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10616 Lešnik Marija, roj. 1883, R. 40, \$1000. 10617 Latin Marija, roj. 1878, R. 45, \$250. 10618 Transalator Mildred, roj. 1875, R. 48, \$250. Spr. 12. apr. 1923. Dr. šteje 54 čl.

K dr. sv. Jožefa št. 148 v Bridgeport, Conn., 10619 Kociper Terezija, roj. 1895, R. 27, \$500. 10620 Horvat Ana, roj. 1895, R. 28, \$1000. 10621 Pucko Bessie, roj. 1892, R. 30, \$500. 10622 Horvat Terezija, roj. 1887, R. 36, \$500. 24631 Gerič Josip, roj. 1894, R. 29, \$1000. 24632 Horvat Josip, roj. 1894, R. 29, \$1000. 24633 Koraj Stefan, roj. 1891, R. 32, \$1000. 24634 Draskovič Stefan, roj. 1891, R. 32, \$1000. 24635 Nežič Ivan, roj. 1889, R. 34, \$500. 24636 Pucko Stefan, roj. 1888, R. 34, \$500. 24637 Kociper Stefan, roj. 1885, R. 38, \$500. 24638 Smej Stefan, roj. 1882, R. 40, \$500. Spr. 16. apr. 1923. Dr. šteje 93 čl.

K dr. sv. Ane št. 150 v Cleveland, Ohio, 10623 Glavič Rozalija, roj. 1907, R. 16, \$1000. Spr. 15. apr. 1923. Dr. šteje 95 čl.

K dr. sv. Jeronima št. 153 v Canonsburg, Pa., 10624 Reclj Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10625 Toplišek Marija, roj. 1895, R. 28, \$500. 24639 Ahlin Josip, roj. 1907, R. 16, \$1000. 24640 Zigon Ivan, roj. 1868, R. 55, \$250. Spr. 14. apr. 1923. Dr. šteje 79 čl.

K dr. Kraljica Majnika št. 157 v Sheboygan, Wis., 10626 Ribich Marija, roj. 1893, R. 29, \$500. Spr. 14. apr. 1923. Dr. šteje 96 čl.

K dr. Marija Čistega Spočetja št. 160 v Kansas City, Kans., 10627 Kaizar Antonija, roj. 1899, R. 23, \$1000. Spr. 2. apr. 1923. Dr. šteje 29 čl.

K dr. Marije Magdalene št. 162 v Cleveland, Ohio, 10628 Fortuna Marija, roj. 1907, R. 16, \$1000. 10629 Knapp Jennie, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10630 Gregovac Franc, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10631 Kuhel Ana roj. 1903, R. 19, \$1000. 10632 Modic Marija, roj. 1900, R. 23, \$1000. 10633 Hrovat Marija, roj. 1898, R. 24, \$500. 10634 Stifter Ana, roj. 1889, R. 33, \$1000. 10635 Galtraza Ursula, roj. 1878, R. 44, Spr. 2. apr. 1923. Dr. šteje 375 čl.

K dr. sv. Mihaela št. 163 v Pittsburgh, Pa., 10636 Bunčič Stefanija, roj. 1906, R. 17, \$1000. 10337 Prebeg Katarina, roj. 1905, R. 17, \$1000. 10638 Ferderbar Marija, roj. 1902, R. 21, \$1000. 10639 Stojkovič Ljuba, roj. 1893, R. 30, \$1000. 10640 Draskovič Helen, roj. 1892, R. 31, \$1000. 10641 Poje Milka, roj. 1879, R. 43, \$1000. 24641 Draskovič Frank, roj. 1894, R. 29, \$1000. 24642 Stojkovič Marko, roj. 1889, R. 34, \$1000. 24643 Mamčič Jakob, roj. 1876, R. 47, \$250. Spr. 12. apr. 1923. Dr. šteje 215 čl.

K dr. Marije Pomagaj št. 164 v Eveleth, Minn., 10642 Kochevar Franc, L. roj. 1907, R. 16, \$500. 10643 Zmolen Filipina roj. 1901, R. 22, \$500. Spr. 19. apr. 1923. Dr. šteje 74 čl.

K dr. Marija Pomoč Kristjanov št. 165 v West Allis, Wis., 10644 Rupnik Evangeline, roj. 1899, R. 24, \$500. Spr. 8. apr. 1923. Dr.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Avtomobilska nesreča pri Medvodah.

V soboto 31. marca ob desetih zvečer se je šofer komandanta dravske divizije, Josip Zupančič, odpeljal z avtomobilom iz Ljubljane na izlet proti Kranju. Znjim je šel tudi šofer pri vojaškem avto-oddeljenju v Ljubljani Anton Jerina, v avtomobilu pa sta sedela redar Beve in njegova soproga. Vožnja ni bila službena in sta si šoferja kar na svojo roko izposodila avtomobil pri avto-oddeljenju dravske divizijske oblasti. Družba se je ustavila v Kranju in se proti polnoči vračala zelo dobro razpoložena nazaj v Ljubljano. Avtomobil je dirjal z vso naglico proti Medvodam. Tu se je pri znanem klanec zgodila nesreča. Zupančič je mislil zavirati v serpentine, vendar očitno ni obladal položaja. Avtomobil se je z vso silo zaletel v tamkajšnje goščino. Posledica je bila strašna. Avtomobil se je prevrnil in razbil ter pokopal pod seboj oba šoferja, ki sta s težkimi poškodbami na glavi obležala nezavestna. Policaja in njegovi soprogi se ni zgodilo nič hudega, ako izvzame mo presršani strah. Oba težko ranjena so prenesli takoj v gostilno, kjer so jima podelili prvo pomoč. Bila sta oba močno okrvavljena. Postaja na kolodvoru v Medvodah je takoj obvestila ljubljanski rešilni postajo, nakar sta se službojca nastavlječa Zdraviti in Cotman odpeljala ob pol enih ponoči v vozom na kraj nesreče. Oba ponesrečena sta močno hropela. Naložila sta ranjenca v voz in prispela z njima v nedeljo ob pol 4. zjutraj v Ljubljano in ju oddala v bolnico. O nesreči je bilo takoj obveščena tudi komanda dravske divizije, ki je odredila strogo preiskavo pri avto-oddeljenju. Avtomobil komandanta polkovnika Vučkoviča je ležal še 3. apr. razbit v Medvodah. Poškodbe šoferjev Zupančiča in Jerine so težke. Prvi ima velike rane na čelu in na ramah, drugi pa na očesu. Vrh tega ima močno raztrgane ušnice. Vendar pa njihov položaj ni kritičen in ne obstaja nobena neposredna nevarnost. Vsekakor pa je "črna" vožnja končala dovolj tragično za praznike.

Vojak ustrelil civilista. Kr se je vračal na velikonočni pondeljek 24-letni mehanik Stanislav Vodnik iz Ježice v Ljubljano, mu je zaklical vojak, ki je bil na straži pri smodnišnici: "Stoj!" Vodnik se je takoj ustavljal, toda vojak je takoj ustrelil. Vodnik je bil na mestu mrtev. Malo manj odločnosti tudi vojakom ne bi škodovalo.

Smrtna nesreča. Nočni čuvaj v Tonnievovi tvornici, 58 letni Jurij Fajdiga se je vrnil 5. aprila domov iz službe. Ko si je odpasel samokres, mu je ta padel po nesreči na tla in se sprožil. Kroglja je predrila Fajdigu desno nogo pod kolonom in mu prebila žilo. Pozvana je bila rešilno družba. Med vožnjo v bolnišnico je Fajdiga v vozu umrl. Prenesli so ga nato v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Širjenje nemške posesti v Mariboru.

V hiši mariborskega Nemca Pirhana v Gosposki ulici je bila doslej podružnica "Slovenske banke", ki pa se je sedaj združila s "Slavensko banko". Krasne prostore pri Pirhanu je zasedel nemški trgovec s pohištvom Karol Prajs. — Lepe prostore kavarnar "Beograd" na Aleksandrovi cesti, doslej tudi v slovenski posesti, bo v poletju zasedel nemški trgovec s pohištvom Karol Wesiak. —

Pri mariborski požarni brambli je še vedno v rabi nemška komanda in to kljub protestu slovenskega občinstva in slov. listov.

Nova iznajdba. Posestnik mlina žage in elektrarne v Bistrici pri Podbrezjah g. Franc Aljančič je pravkar prijavil patent na pomembno najdbo elektrotehničnem polju. Iznajdba je zredno praktičen avtomatizirani regulator za vodne elektrarne centrale, ki se pa da uporabiti tudi v parnih električnih centralah. Glavna prednost nove iznajdbe je enostavnost in cenost. Male podeželske vodne elektrarne centrale doslej niso imele regulatorjev, ker stanejo ti ogromne vsote. Vsled tega so morale elektrarne centrale okoli 10. zvečer, ko večina že ni rabila luči, pripretili vodo, ali pa obrat sploh ustaviti, da ne bi bila napetost prevelika. Posledica je bila potem ta, da je bila elektrarna in v še ostalih žarnicah toliko medlejša, vsled česar pritožb ni bilo konca. S pomočjo novega regulatorja se pa elektrarne tok avtomatično regulira z največjo točnostjo in natančnostjo, kakor pri dosedanjih ročno upravljenih in drugih regulatorjih. Novi regulator deluje, kakor rečeno, popolnoma avtomatično in ne potrebuje nikake streežbe. Enostaven je tako, da bo stala njegova naravnava komaj nekaj tisoč kron, si ga bo mogla omisliti tudi najmanjša električna centrala. Centrala v Bistrici deluje regulator že dva meseca popolnoma brezhibno. Umevno je, da vzbujata iznajdba g. Aljančiča v strokovnih in interesiranih krogih največje zanimanje, ki pomenja na polju elektrotehnike silen napredek.

ZANIMIVOSTI IZ STARE LJUBLJANE.

(Konec.)
Frančev most
pred frančiškansko cerkvijo so zgradili leta 1842. iz 88,000 ontov obsekanega kamena.
Robbov vodnjak
obelisk s tremi vodozlivajočimi možmi in delfini so postavili leta 1733. Kipar Francesco Robba je prejel honorar 2400 goldinarjev, a ga je delal skoraj 10 let. Razen plače so mu dali še meščanstvo in sedež v svetovalstvu.
Stolna cerkev sv. Nikolaja.
je bila zgrajena na prostoru nekdanje kapelice ljubljanskih ribičev. Začeli so jo zidati leta 1699.; a kupolo so zgradili šele leta 1841. Slikarji Jul. Qualla, C. Carlini, domačin Matej Langus ter kipar Francesco Robba i. dr. so okrasili cerkev.

Frančiškanska cerkev
je bila zgrajena leta 1646. na stroške barona Konrada Ruesensteina, in sicer na razvalinah leta 1499. po Turkih razrušene avguštinske cerkve, ki jo je bil leta 1366. zgradil deželni grof celjski. Avguštince so leta 1784. (12. junija) odstranili, cerkev in samostan zaprli; a že 1. novembra 1784. so prevzeli cerkev in samostan Frančiškani, ki so še danes tukaj. Frančiškani so bili dotlej v poslopju kasnejše nekdanje stare gimnazije (liceja) na današnjem Vodnikovem trgu. Tam so imeli tudi cerkvico. Kasneje je potres gimnazijo razrušil ter se je poslopje porušilo. Slikarji Langrus, Goldenstein, Val. Mencinger, Počnik, Herlein, Frohmüller, kipar de Georgio so okrasili cerkev s slikami in kipi, oziroma skulpturami.

Ursulinsko cerkev
in samostan je dal zgraditi ljubljanski trgovec Jakob pl. Schellenburg. Nakupil je vrlove kneza Auersperga in kneza Eggenberga ter Fabjaniča ter začel zidati leta 1713. samo-

stan, leta 1748. pa cerkev. Zidanje je bilo šele leta 1748. gotovo ter je stalo le 93,547 goldinarjev. Veliki oltar sam pa je veljal 11,136 goldinarjev in 39 krajcarjev. Schellenburg in njegova žena Katarina imata svojo grobnico v tej cerkvi.
Sv. Petra cerkev
je zgrajena na prostoru, kjer je stala že prej cerkev enakega imena, ki so jo pa Turki leta 1472. zažgali in razrušili. Današnja cerkev je bila zgrajena leta 1700. Župnik je bil vedno takratni škof. Okoli cerkve je bilo večših pokopališč, dokler se ni začelo pokopavati pri Sv. Krištofu. V cerkvi so slike Mencingerja, Jelovška i. dr.

Cerkev sv. Krištofa
je iz leta 1497. Pokopališče je bilo tudi od leta 1779. (4. maja. Prva je bila pokopana neka Marija Breceelj). Dne 10. marca 1797. so pokopališče razširili.
Za pokopališčem je bila večših tako zvana turška šanca, jarek z utrdbami. To so baje ljubljanci leta 1584. premagali turško tolpo. V spomin na to zmago so večših vsako leto na velikonočni pondeljek ljubljanski meščani v zidovja ometovali v jarku se loveče dečke z jabolkami in pomarančami.
Cerkev nemškega viteškega reda
(na Valvazorjevem trgu) stoji baje na mestu rimskega Neplunovega templja. Zgrajena je bila baje že leta 1292. od templjarjev in leta 1313. sprejeta v last nemškega viteškega reda. — Toda cerkev je s časom razpadla ter so jo leta 1714. porušili ter nadomestili z novo, današnjo. Zgradil jo je Benečan Domenico Rossi v obliki malteškega križa. Oltarske slike so Mencingerjeve.

Cerkev na Rožniku
O njenem postanku ni nič znano. V zakristiji nad vrati je številka 1742 in neki napis pravi, da jo je posvetil leta 1747. knezškof Ernest Amdač, grof Attems.
Florjanska cerkev
je bila iz leta 1660.; njen stolp iz leta 1672.
sv. Janeza Krst. je postala 1785 župna cerkev. Leta 1848. je bila še zelo neznatna in podobna slabši vaški cerkvi. (Zlepšala, dozidala in povečala sta jo župnika Karun in Vrhovnik.
Magistrat
je iz leta 1718. (že tretji v Ljubljani.) Stoji na prostoru rotovža, ki so ga podrli leta 1717.
Škofji dvorec
je zgradil škof Ravbar leta 1512.; razširila in dvignila pa škofa Buehheim in Herberstein.
Botanični vrt
ob Karolinški cesti so ustanovili Francozi leta 1810. Prst so dali tja prepeljati z vrta bivšega kapucinskega samostana.
Kolizejsko poslopje
je bilo otvorjeno leta 1846. Lastnik je bil arhitekt Jos. Bened. Withalm, tovarnar iz Gradca. V poslopju je bila velika kavarna, jezdnica, tekarna, plešišče in deloma tudi kasarna. Kolizej je bil večših elegantno zabavišče; danes služi le še za stanovanja.
Razsvetljava.
Mesto je dobilo razsvetljava (petrolejke) dne 1. januarja 1793. Leta 1847. je gorelo po mestu že 90 latern, po predmestih pa 212.
Zvezda.
V rimski dobi je bila tudi javna kopel; v srednjem veku (1602 do 1608.) je stala tu kapucinska cerkev s samostanom. Leta 1810. so Francozi rabili samostan za kasarno. Nato so samostan s cerkvijo porušili in po l. 1822. je nastal drevored "Zvezda," spočetka iz samih akacij. Tu je bilo otroško igrišče, javna promenada in prostor za javne koncerte vo-

jaških orkestrrov. "Zvezdo" je dal zasaditi guverner baron Schmidburg.

Lattermanov drevored.
so zamislili Francozi in izvršili že natančne načrte za razvrstitev drevja. Ideje pa niso več izvršili, a jo je uresničil general Lattermann leta 1815, dne 1. marca.
Grad Podturn.
so leta 1847. restavrirali in povečali. Prej je stalo ondi manjše poslopje. Imenuje se Podturn, ker je stal višje v gozdu turn (stolp) viteza Jurja Apla ternerja.

Tisti turn (menda trdnjanski) je leta 1440. grof Friderik celjski porušil. Spodnji grad je zgradil škof Ilren in so ga leta 1703. prevzeli jezuitje. V njem so se vršile tudi dijaške gledališke predstave, baje celo prve slovenske predstave.
Gradič Leopoldsrub
(Cekinov grad) je dal zgraditi leta 1720. deželni glavar Leopold grof Lamberski. Potem je gradič kupil ritmojster pl. Zegoeni (po katerem ga še dandanes imenujejo "Cekinov grad"). Nato je gradič prehajal iz rok v roke dokler ni ostal Koslerjev.

Najstariji hotel
je bil "Bidelmonov" (der wilde Man, t. j. Herakles!) na Glavnem trgu št. 313 (tik magistrata—na levi). Hotel "prislonu" se je večših imenoval Misbaiba.
Prisilna delavnica
je obstajala od leta 1847; tam je bil večših Gardnerjev mlin. Poslopja na levi so še ostala po mlinu.

Kazina
je bila zgrajena na inicijativo Karla grofa Welsperg Raitenana. Zidati so jo začeli leta 1836. in jo 1838. dovršili. Stala je 70,000 goldinarjev.
Strelišče
je obstajalo že 14. julija 1562.; strelsko društvo je bilo zelo odlično, elitno. Hiša je opetovano prezidana. Kasneje so služili spodnji prostori za javno ljudsko in študentovsko kuhinjo, zgornja dvorana s stranskimi prostori za elitne plesne, za razstave, kot gledališče i. dr.

1.000 kronski bankovci kot etikete. Na Češkem so začeli prodajati slašice ovijati kartone za slašice v reklamne svrhe s 1,000 kronskimi avstrijskimi bankovci.

NAZNANILO

THE GREAT NORTHERN STEAMSHIP COMPANY

(Incorporated)
BOSTON, MASS.

NAZNANJA, DA ZDAJ UREJUJE SVOJO ČRTO ZA MESEČNO VOZNJO.

\$110 za v Evropo in nazaj
BOSTON-SOUTHAMPTON BOSTON-GOTHENBURG
\$110 \$138
V EN KRAJ \$65. Zveza za London, Liverpool, LaHavre
ZA EN KRAJ Zveza za Christiania, Stockholm, Helsingfors, Dansig, Riga, Copenhagen
TE CENE VELJAJO TUDI ZA ŽELEZNIŠKO VOZNJO V KRAJE DO STOCKHOLMA.

Ta linija namerava prepeljavati po dva tisoč potnikov mesečno. Zdej izdelajte svoje načrte, ako mislite potovati v Evropo letos.

Življenje potnikov zavarovano z vednotoplmi varnostnimi Oblekami, katere preprečijo utop in prehlajenje v nezdoli.

Vožnja tam in nazaj vas ne stane več kot bi vas stale počitnice tukaj doma. Da je mogoče dati potnikom nepredrago vendar udobno prekmorsko vožnjo je glavni cilj Great Northern Steamship kompanije. Organizovana je od ljudi, ki se zavedajo prilike, katero se jim nudi s primerno nizko ceno za vožnjo v Evropo. Družba želi ponuditi svoje parnike tisočermi zavednim, ki žele obiskati bojna polja v Franciji, domovino Shakespeara, Skandinavijo, deželo polnočnega solnca, itd. Tu je prilika v življenju! Vsaj tako izgleda. Pa še več kot to! Družba si postavlja stalno poslovanje, zato hoče postaviti novi standard udobnega prekoceanjskega potovanja in to le v enem razredu. Da je to mogoče vršiti po primerni ceni, je že dokazano. Zanimalo vas bo, če dobite od nas vse podrobnosti.

OBENEM VAM HOČEMO TUDI POJASNITI KAKO ZAMORETE POSTATI SOLASTNIK NAŠEGA PODJETJA, KI JE USPEH DOLGOLETNIH NAČRTOV.

Izrežite to spodaj in pošljite nam s svojim imenom in naslovom.

A. Wikstrom Information Dep't Edmunds Bldg., Suite 54 Boston, Mass. Zanima me in se želim informirati glede potovanja v: (Zaznamujte s križcem) V en kraj Tam in nazaj England _____ France _____ Germany _____ Sweden _____ Norway _____ Denmark _____ Baltic Provinces _____ Finland _____ Russia _____	A. Wikstrom Information Dep't Edmunds Bldg., Suite 54 Boston, Mass. Zanima me kako postati solastnik the Great Northern Steamship Company. Pošljite mi prospectus in podrobnosti. Ime _____ Street or R.f.d. _____ Mesto _____ Država _____
--	--

ODHOD IN PRIHOD.

Na pomlad in na poletje se največ potuje. Rojaki se vračajo v domovino, hodi-jo tja na obisk in po opravkih.

V stari kraj:—Ako ste Vi med onimi, ki so namenjeni v stari kraj to pomlad, tedaj je v Vašo korist, da potujete "skozi" tvrdo **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK** v New Yorku, ki je znana po svoji točni in solidni postrežbi in katero Vam priporočajo oni številni rojaki, ki so do sedaj skozi njo potovali.

Iz starega kraja:—Po 1. juliju t. l. bo zopet prišlo 6426 Jugoslovancev v Ameriko. Ako ste Vi namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, tedaj je najbolje, ako poverite vse posle, ki so s tem v zvezi, tvrdki **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK** v New Yorku. Ona Vam bo dala vse informacije, izdelala potrebne izjave, prodala karto, oziroma poslala denar za karto, ter bo nudila Vašemu potniku svojo pomoč ob prihodu v New York.

Pošiljanje denarja:—Tvrdo **ZAKRAJŠEK & ČEŠARK** ima svoje lastne direktne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in je zato v stanu biti rojakom na službo pri pošiljanju denarja. Njene pošiljateljce pridejo točno na zadnjo pošto ter so izplačane hitro brez vsakega odbitka. Ne pozabite tega, kadar pošiljate denar v stari kraj.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70—9th Ave.

New York, N. Y.

Kotiček za naše gospodinje.

Sol v kavi. Sol je sredstvo, s katerim se zboljšuje kava. Ako se na primer primeša na petnajst gramov kave pol nprstnika dobro stolčene soli, postane kava tečna, da si boljše ne moreš želeči.

Kako očistiš srebrno posodo? Srebrna posoda, ki se vsak dan rabi, se ohrani čista in svetla, ako jo deneš v primerno veliko posodo in poliješ z vrolo vodo, v kateri so bile prekuhanne krompirjeve lupine. Čez nekaj časa omij posodo z mehko čisto krpo, pomij še enkrat v topli vodi in z drugo mehko krpo posuši. Tako ostane srebrna posoda vedno kakor nova.

Kako očistiš steklenice? Za čiščenje steklenice, posebno temnih, nikdar ne porablaj svinčenega zrnja, ker pušča vedno v steklenicah nekaj svineca, ki ga odpravljajo nalite tekočine ter ga privajajo v naš želodec, kar zdravju močno škoduje. — Za čiščenje so dobre zdrabljenne jajčje lupine. Izvrstni sredstvi sta tudi mlačen jesih in pesek. S to zmesjo posodo dobro izmij in nato izplakni z mlačno vodo. Tudi najbolj umazana posoda se da tako hitro in dobro očistiti, poleg tega pa steklo pri tem ne trpi.

Kako odstraniš steklenicam neprijeten duh? Iz steklenic odstraniš neprijeten duh, če deneš vanje nekaj oglja ter ga pustiš nekoliko časa notri.

Steklenice, ki jih rabiš za o-lje, osužiš čisto le z žaganjem. Napolni oljnato steklenico s toplo vodo in z žaganjem ter jo dobro pretresaj, potem pa še izmij s toplo vodo, ki si ji pridjal nekoliko sode, ter splakni z mrzlo. Steklo postane popolnoma čisto.

Uporaba stekla razbitih šip. Pri vsakem gospodinjstvu se dobijo razbite šipe, katere se pravilno rezane porabiš kot šipe pri podobah; še manjši kosci pa za pokrivanje številk pri tomboli. Šipe prav lahko razrežeš, ako postopaš na sledeči način: Vzemi poln škaf vode in reži z navadnimi škarjami steklo pod vodo. Paziti moraš le, da so škarje, steklo in roke popolnoma pod vodo. Steklo se ti bo rezalo kakor navaden, bolj debel papir; niti škarje se ne skrhaljo. Na ta način lahko razrežeš vsako steklo na različne, tudi okrogle oblike.

Umivanje stekla. Oljnate steklenice se najlepše očistijo, ako jih izkuhamo v pepelu in apnu. Če moramo samo eno steklenico očistiti, vzamemo lahko kos belega pivnika, ga raztrgamo na male kosce, razmočimo v vodi in vlijemo v steklenico, ki jo lahko pretresamo; pivnik se navzame maščobe iz steklenice, katero še poplaknemo z mlačno vodo in steklenico se čistijo z razredčeno solno kislino. 40 do 50 kapljic kanemo v pol litra vode. Steklenice, v katerih je bilo mleko, se osužajo s pepelom in z razdrobljenimi jajčnimi lupinami. Čilindri svetiljk je treba včasih umiti z vodo, v kateri je raztopljen nekoliko sode; paziti je treba, da jih dobro zbršimo, ker drugače lahko poškodjo. Oglejala, šipe pri oknih ali pri porabah, kakor fino stekleno posodo najbolje očistimo z vodo, v katero smo vlijli nekoliko salmijaka; navadno se računa na en liter vode desetina (ena desetinka) litra salmijaka. Šipe pri oknih tudi lepo očistiš z zmesjo, ki si jo naredila iz drobno nstrgane krede, salmijaka in vode. V to zmes pomoči nalašč

za to pripravljeno snažno gobico in drgni šipo; potem jo še umij z moko ožeto krpo — najbolje usnjato — katero sproti splakuješ v vodi; na zadnje zbrši šipe še z mehko ruto. Šipe se očistijo na ta način hitro in z malim trudom. Zelo napačno je celo okno postaviti v vodo, kakor je pri nas na deželi navada, ker se pokvari okvir in se okna težko in slabo zapirajo. Nikdar ne umivaj šip, kadar sije nanje solnce. Z oglejala, katerega hočeš očistiti, zbrši najprvo prah, potem ga obriši z mokrim usnjem, usnje splakni, dobro ožmi in še enkrat odrgni oglejala; ko je steklo suho, namoči gobico v žganje ali spirit in podrgni z njo po oglejalu; potem nalahko potresi prav drobno posejanega pepela od drv in drgni oglejala tako dolgo, da se lepo sveti. To je najboljši način čiščenja oglejala. Oglejala se dolgo svetijo, ako jih vsak dan nato zbršeš s snažno ruto. Kozarec od piva čisto umiješ v vodi, v kateri si prevrela malo preslice in sode. Vsako posodo, ki jo umiješ, ne pozabi dobro splakniti z mlačno vodo. Ako te nimaš pa oplakni vsaj z mrzlo.

TUJERODČEVI OTROCI DA JEJO DOBER VZGLED.

Statistika o nepismenosti zapopade vse prebivalcev Združenih Držav, ki so stari čez deset let. Po zadnjem ljudskem štetju je nepismenost v Združenih državah znašala 6%. To pomenja, da izmed vsakih sto prebivalcev čez deset let starosti je bilo šest nepismenih. Ako pa jemljemo v poštev le otroke tujerodnih starišev, najdemo, da razmerje nepismenosti med njimi znaša le osem desetink od enega odstotka. Z drugimi besedami: od prebivalcev Združenih Držav, katerih stariši so bili tujerodci je le 8 nepismenih izmed vsakih tisoč prebivalcev, dočim za vse prebivalstvo skupaj to razmerje znaša šest izmed vsakih sto.

Od l. 1910 do l. 1920 se je razmerje nepismenosti znižalo od 7,7 odst. na 6 odst. Ako se bo nepismenost znižala v vsakem desetletju v istem razmerju, bo treba 40 let, dokler nepismenost popolnoma ne izgine, in morda 30 let, dokler se narodna mera nepismenosti od 1 odst. zniža na ono stopinjo, ki jo danes izkazujejo otroci tujerodnih starišev — namreč osem desetink od enega odstotka.

To je gotovo v čast tujerodcem in njihovim otrokom.

PREMOGOVNIKI V ZDRUŽENIH DRŽAV.

Premogovišča Združenih Držav so največja na svetu; površina, pod katero se nahajajo sklade premoga pokriva 3430, 000 kvadratnih milj, kar bi približno odgovarjalo skupni površini Italije, Jugoslavije in Rumunske. Vse vrste premoga so zastopane od šote do antracita. Premog se nahaja v 29 državah v zadostni količini za večje trgovske svrhe in v sedmih drugih državah v omejenih količinah.

Najbolj važna promogovna pokrajina je pogorje, ki se razteza od severa do juga paralelno z atlantsko obaljo takozva no pogorje Appalachian Mountains; ta premogovišča se torej raztezajo od severne Pennsylvanije preko držav Ohio, Maryland, Virginija, West Virginia, vzhodnega dela države Kentucky, države Tennessee in Georgia tja na jug do države Alabama, Pennsylvania pro-

izvaja več premoga kot katera druga država, skoraj 40 odstotkov vsega bituminoznega mehkega in nič manj kot čez 29 odstotkov vsega antracitnega trdega premoga v vseh Združenih državah. Za Pennsylvanijo izkopava največ premoga država West Virginia, namreč devet iz opl. odstotkov od vsega bituminoznega premoga Združenih držav.

Antracitni premogovniki se nahajajo v severo-vzhodni Pennsylvaniji. Drugje se antracit nahaja le v neznatnih količinah v Alaski, Colorado in New Mexico. Antracit je najboljši premog za hišno rabo, ker je prost prahu in saj in gori toliko dalje kot drug premog. Koliko časa bodo še izkopavali antracit? Sedaj se se prideluje približno 80 milijonov ton antracita na leto, in ako bo nadaljevala v sedanjem razmerju, bo zadosti antracita še za dobo od 60 do mogoče 100 let.

Bituminozni ali mehki premog Appalachian pogorja sestoji iz raznih vrst premoga; nekatere vrste so primerne za koks, druge za plinarne, druge zopet za kurivo za lokomotive; izkopava se tam tudi semi bituminozni premog t. j. oni mehki premog, ki se z ozirom na veliki odstotek ogljika najbolj približuje antracitu.

Druga skupina premogovnikov je v takozvani notranji premogovni pokrajini, ki vsebuje državo Illinois, tretjo največjo premogovno državo, in države Indiana, Michigan, zapadni Keptucky, Iowa, Missouri, Kansas, Arkansas, Oklahoma in Texas. Kakovost premoga v tej skupini ja v obse slabša ko ona v Appalachian pogorju, razun premoga v državah Arkansas, Oklahoma in Texas. Izkopava pa se ta premog v precejšnji količini in re rabi za kurivo in tovarne v mestih ob reki Mississippi in ob velikih jezerih. Ta premogovišča so prispela k razmahu takih industrijalnih središč, kot so Chicago, St. Louis in Kansas City.

Premogovišča na Rocky Mountains so tako daleč v notranjosti dežele, da tam izkopani premog ne bi mogel tekmoovati s premogom na vzhodu in zapadu. Ta premogovišča se raztezajo od južnega dela Montane, čez Wyoming, Utah, Colorado in New Mexico. Država Wyoming je po naravnem bogatstvu na premogu bržkone druga država v Uniji; orva v tem pogledu je North Dakota. Premog v državi Wyoming je raznovrsten, od najvrednega rjavega premoga (lignit) do bituminoznega, dočim v North Dakoti je sam lignit.

Premogovišča ob pacifični obali so v državi Washington; v Oregonu in Californiji je le malo premoga. Važnost tega premoga obstoja v tem, da je blizu morja. Koliko je premoga v Alaski, ni še danes znano.

Premogove naslage v severni veliki planjavi se raztezajo po obeh Dakotah in po delih držav Montana in Wyoming. Premog je tukaj večinoma le rjavi, lesenasti premog, vsebujoč mnogo vlage. Na zapadu in na jugu se tudi ogromne naslage lignita, ki pa se jako malo izkopava razun za lokalne potrebe.

Premog se v Združenih državah izkopava vobče ob jako bolj ugodnih okoliščinah, kot v Evropi, razun kar se tiče antracita. Premogovniki ne segajo nevedno pregloboko pod zemljo, naslage v večini bituminoznih premogovnikov tečejo vodoravno, in se plasti, ki niso vsaj 2 in pol čevljev debele, redkcdkaj obdelujejo.

Tudi je v ameriških premogovniških najti manj pokalne ga plina (after-damp) kot v

evropskih, razun v antracitnih premogovnikih. Ugodnejše razmere dovoljujejo obsežno rabo premogovniških strojev in elektrike za podzemljsko prevajanje.

Od skupnega števila premogarjev morda več kot tri petine obstoji iz tujerodcev. V desetletju 1880—1890 so obdelavali naše premogovnike tukaj rojeni Amerikanci, Angleži, Irci, Škoti, Velši in Nemci, ki so bili navadno izurjeni premogariji, še predno so se preselili v Ameriko. Od 1880-90 pa so te narodnosti nadomestili Slovaki, Madjari, Poljaki, Italijani, Hrvati, Slovenci, Srbi, Rusi, Poljaki, Ukrajinci itd. Prvotni premogariji so zapustili Pennsylvanijska premogovišča in se izselili na zapadna premogovišča ali pa ki so ostali, zavzemajo večinoma vodilna mesta kot predelavci in inženirji.

J. O. F. L. I. S.

Anton Zbašnik,

Javni notar,
206 Bakewell Bldg.,
Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

Sa priporočca rojakom v vseh otarskih poslih. Registriran pri jugoslovanskem generalnem konzulatu. Pišite ali pridite osebno.

CLANEK XII.

Kopanje.

Otroka je treba kopati vsaki dan ter urediti čas soglasno z obedi ter žračenjem. Jutranji čas je najboljši za kopel, a tudi zvečer se lahko skoplje otroke. Nikdar pa se ne sme kopati otrok po zavijanju jedil ali predno se jih odvede na prosti zrak. Dokler ni zaceljen popek, se sme oprati otroka le z gobo, pozneje se ga lahko okopje v posodi. Gorkota vode mora znašati v prvem mesecu od 95 do 100 stopinj Fahrenheita in to temperaturo se lahko skrči na 90 stopinj Fahrenheita ob koncu prvega leta. Priporočamo kopalni toplomer. Ušesa in nos je treba očistiti z bato, povezano krog kosa tenkega lesa. Sluzna kožica v ustih otroka je tako nežna, da lahko povzroči najmanjša neprevidnost odrgnjenje, ki otvarja odprto za infekcijo. Vsed tega priporočamo materam, naj zabranijo vsak dostop prahu in nesnage v usta

svojih otrok vsled česar ne bo treba čistiti jih neprestano. Po šestem mesecu se lahko izčisti usta otroka s čisto cunjjo, a brzes uporabe sile in ko se prikažejo zobje, je tudi dovoljeno izčiščenje z mehko krtačico. Kakor hitro pa je otrok zmožen učiti se, naj se ga privadi uporabi rednega čiščenja zob.

Različne kopeli.

Kopel s sodo. — Kopelj s sodo je zelo uspešna v slučajih srbečice, na kateri trpe številni otroci tekom poletnih mesecev. V ta namen je treba dodati veliko žlico sode-bikarbone k vsaki pol galoni vode, katero se uporabi za kopel. Temperatura vode mora biti ona katere je otrok vajen. Dve do štiri minute v vodi zadostnje popolnoma. Otroka je treba posušiti z mehko brisačo.

Otroba koPelj. — Otrobi so tudi zelo priporočljivi v slučaju iste bolezi namreč srbečice. Časa otrobov, pomešana z vodo v kopalni bani, je prav tako uspešna in poslužit se je treba pri tem iste metoda, katero smo navedli v slučaju kopanja s sodo.

Kopelj z mustardo mali ženform. — Kopelj z ženform so koristne v slučajih nervoznosti ali brezpečnosti. Če hočete pripraviti tako kopelj, dodajte veliko žlico ženfa na šesa galon gorle vode. Otrok mora ostati v kopelji le dve ali tri minute in kakor hitro ga vzamete ven, ga morate dobro odrgniti ter takoj položiti v po-

steljo. Ta metoda bo ponavadi povzročila mirnost živcev ter osvežujoče spanje.

Največji problem, s katerim se mora pečati vsaka mati, kadar ji pride njeno lastno mleko, je, kakšno hrano bo dajala sojemu detetu, da ga ohrani zdravega ter napravi iz njega močnega in korenjakega človeka. Bordenovo Eagle mleko je rešilo ta problem za tisoče in tisoče mame tekom preteklih dva in šestdeset let. Več dojenčkov je vzraslo vsled zavzivanja Eagle Brand mleka kot vsled vseh drugih prepriljavnih živil. Seveda morate dojeti svojega otroka, če le mogoče, a ne nuditi mu hrane vseh mogočih vrst, katerih ne poznate. Eagle mleko je čisto, zdravo ter se ga lahko prebavi.

Če hočete zavarovati zdravje deklice tekom najbolj resne dobe njene življenja, dodajte Eagle mleko k njenim dnevnim dieti. Dve veliki žlici na dan je treba vzeti, najboljšje pred-poldne ali po kosilu. Razredčite ga s tremi četrtinami mrzle vode. Mleko se lahko kombinira s stepenim jajcem, Gingerale-om, sokom grozdja, sadnimi sokli ali kakaom. Seveda so sveži zrak, gibanje na prostem, spanje in primerna zabava prav tako važne stvari ob tem času, a pravilna hrana je bistvena potreba.

Prečitajte te članke vsak teden skrbno ter jih prihranite za bodočo uporabo.

Važno in koristno!

V vašo lastno korist vas opozarjamo na sledečo važno stvar:

Ali ni boljše imeti denar tudi varno naložen po 5 odstot., 5½ odstot., 6 odstot. in še več odstot. obresti, kakor samo po 3 odstot. ali 4 odstot.? Razlika pri tem na leto je velika. Ako imate torej le par sto dol. društvenega denarja na razpolago, naložite ga v zanesljive mestne, okrajne ali državne bonde, ki Vam donajajo več obresti. V slučaju nujnosti, bonde lahko vedno prodate.

Mi imamo na prodaj raznovrstne bonde in vrednostne papirje. Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. Jednota, smo tej podporni organizaciji mi prodali. Delujemo pošteno in solidno. Pišite nam v slovenskem jeziku za pojasnilo.

A. C. ALLYN & Co.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

Kako ljudje napredujejo.

Uprava ameriške zakladnice v Washingtonu je na vprašanje "Kdo je skopuh?" odgovorila takole:

Skop je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 60 centov ter od ostalih zapravi 39 centov za živež in vsega 1 cent za izobrazbo, zabavo in dobrodelne namene.

Varčen je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 20 centov ter od ostalih zapravi 50 centov za živež in po 10 centov za izobrazbo, zabavo in dobrodelne namene.

Zapravljiv je oni, ki sploh nič ne prištedi ter od vsakega dolarja zapravi 58 centov za živež, 40 centov za zabavo in po 1 cent za izobrazbo in dobrodelne namene.

Prvi pogoj neodvisnosti in napredka so urejene denarne prilike. To velja enako za posameznika, kakor za društva, občine in države.

Pot do uspeha je dolga in mučna, za to ne odlašajte s prvim korakom. — Vložite del Vaših zaslužkov v sigurno, domačobanko, kjer Vam je Vaš denar dnevno na razpolago za nepričakovane potrebe. Vloge na "Special Interest Account" se obrestujejo pri nas po 4%.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

SKOPNO \$200

naslednje nagrade:

Prva nagrada \$50.00
Druga " \$35.00
Tretja " \$25.00
Četrta " \$15.00

in petnajst nagrad po \$5.00 vsaka. gan Jury, Joseph Triner Company, 1333-45 E. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vsak lahko pošlje enoali več gesel, toda ne več kot deset. V slučaju e nakosti bodo plačane dvojje nagrade.

V geslu svetujete prednosti in izborne uspehe ali prepričljivo moč Trinerjevega Grenkega Vina ali katerokoli važno dejstvo glede Trinerjevega Grenkega Vina, ki je najbolj zanesljiva železodna tonika ter lahak odvajalec, brez primera v slučajih slabega teka, zaprtja, glavobola, nervoznosti in podobnih železodnih nerodov. Daje zdravo spanje, pomaga prebavi, postrti tek, ojači energijo in zdravje v splošnem. Okusno je, dobro za vsako starost ter uživa 33 letni sloves. Od začetka do sedaj se je prodalo nad 8 milijonov steklenic.

Slogan Coupon N

Ime
Naslov
Tukaj so moji nasveti za trgovsko geslo Trinerjevega Grenkega Vina:
.....
.....
.....

TEKMA ZA TRGOVINSKO GESLO (Slogan) OD 1. MAJA DO 1. JUNIJA 1923.

The Joseph Triner Company izdelovalci Trinerjevega Grenkega Vina, bodo plačali za

Najboljše geslo, ZAKAJ NAJ LJUDJE UPORABLJAJO TRINERJEVO GRENKO VINO.

OTOK ZAKLADOV

Angliško spisal R. L. Stevenson. Po slovenil J. M.

(Nadaljevanje.)

"V svojih mladih letih se je dobro izšolal in zna govoriti kakor odvetnik, kadar le hoče; in hraber je — lev ni nič v primeri z Dolgim Johnom! Videl sem kako je štiri držal in trkal njihove glave vkup — on neoborožen!"

Vse moštvo ga je spoštovalo in ga celo ubogalo. Z vsakim je znal govoriti in vsakomu izkazati kako posebno uslugo. Proti meni je bil vedno prijazen; kadar me je videl v kuhinji, se je razveselil; kuhinjo je imel snažno, kot novo; okrog viseče skledle so se lesketale. V kotu je imel kletko s papigo.

"Le bližje, Havkins", je dejal večkrat, "le semkaj in poslušaj zgodbo, ki ti jih pove John. Nihče ni bolj dobrodošel kakor ti, sinko moj. Seddi sem in poslušaj. Tukaj je kapitan Flint, ki prerokuje uspeh našemu potovanju. Ali ne, kapitan?"

In papiga je začela kriče odgovarjati: "Pijastri! Pijastri! Pijastri! Pijastri!" dokler ni vrgel John svojega roba čez kletko.

"Ta ptič", je rekel, "je morabit dvesto let star, — oni žive večinoma dolgo; in če je kdo videl večjo hudobo, je moral to biti zlodej sam. Vozil se je z Englandom, morskim roparjem. Bil je že na Madagaskarju, v Malabaru, v Surinamu, v Providenci in v Portobelo. Bil je pri najdenju ponesrečenih ladij. Pri teh prilikah se je naučil "Pijastri!" in ni se čuditi; tristo in petdeset tisoč jih je bilo, Havkins! Dalje je bil pri odhodu indijskega podkralja v Goa; da, če pogledaš to papigo, boš mislil, da je še zelo mlada. Toda vohala je že smrtnik — ali ne, kapitan?"

Papiga je odgovarjala meni nerazumljive stavke.

"Ah, lepa žival", je rekel kuhar ter ji dajal sladkorja iz svojega žepa in nato je začel ptič kljavati drog in kleti nemeneč se za to, da bi ga lahko smatral za brezbožnega. "Glej, dečko", je rekel John "ne moreš se dotakniti smole, ne da bi se osmolil. Tukaj se nahaja ta ubogi, stari, nedolžni moj ptič, ki ti kolne vse vprek, in jaz nisem niti za pičico pametnejši radi tega, bo di prepričan. Zaklel bi enako celo pred samim kapitanom." In John se je na svoj navaden slovesen način dotaknil z roko svojih prednjih las in imel sem ga najboljšega človeka na na svetu.

Mirovno sodnik in kapitan Smolett pa sta bila vedno precej navzkriž. Sodnik se zato prav nič ni brigal; zaničeval je kapitana. Kapitan pa zopet ni govoril drugače kakor ogovorjen in še tedaj na kratko, suho osorno, niti besedice več ali manj. Kadar je pa bil dobre volje, je priznal, da se mu zdi, da je moštvo krivo sodil in da so se vsi lepo obnašali. Kar se tiče ladje, se je kar zagledal vanjo. "Boljša bo kot ima mož od svoje žene pravico pričakovati, gospod. Toda", je pristavil, "vse, kar povem, je to, da še nismo doma in da meni ta vožnja ne uga-ja."

Sodnik se je po takih besedah obrnil v stran in z glavo pokonec hodil po krovu gor in dol.

"Se nekoliko več od tega človeka", je rekel, "in počim od jeze".

Imeli smo malo viharnega vremena, ki pa je samo pokazalo dobre lastnosti Hispaniole. Vsak mož na krovu je bil prav zadovoljen; in ni se čuditi; kajti moje pričanje

je, da se nobeni družbi na ladji nikdar ni godilo tako dobro, odkar se je Noe odpeljal na morje. Dvojni grog je tekel pri vsaki najmanjši priliki; veliko veselje je vladalo ob raznih priložnostnih dneih; n. pr. če je sodnik izvedel, da kak mornar obhaja svoj rojstni dan; in vedno se je nahajal sredi krova poln sod jabolk, vsakomur na razpolago, komur se jih je zljubilo.

"Ne vem, da bi bilo to dobro", je rekel kapitan drju. Livenessy. "Ako razvodiš ljudi, narediš iz njih vrage, pravi pregovor. In to je tudi moje mnenje!"

Vendar nam je ta sod za jabolka vseeno koristil, kakor boste takoj slišali; če bi ga ne bilo tamkaj, bi ne bili izvedeli za nevarnost, ki nam je preti, in vsi bi bili poginili od roke izdajalcev.

Zadeli smo na pasatne vetrove, s katerim smo hitro vozili proti otoku, kamor smo bili namenjeni — več ne smem povedati — in dan in noč smo imeli bistrega opazovalca na izgledu. Po splošnem mnenju je bil zadnji dan naše vožnje proti otoku; v tej noči enkrat ali najkasneje pred poldnevom prihodnjega dne bi morali zagledati Otok zakladov. Pluli smo JJZ in smo imeli trajen rahel veter in mirno morje. Hispaniola se je mirno zibala in pljuskajoča voda je včasih zmočila njeno stožino. Vse je vlekle vrvi navzgor ali navzdol, in vsi so bili najboljši olje, ko smo bili tako blizu konca prvega dela našega potovanja.

Sedaj pa, ravno pa solnčnem zahodu, ko sem dokončal vse svoje delo in bil že na potu k svoji postelji, sedaj se je prijetilo, da se mpoželel jabolko. Tekel sem na krov. Straža se je nahajala na srednjem delu ladje, ozirajoč se po otoku. Mornar pri krmilu je opazoval jadra in tiho žvižgal predse; in to je bil eden glas, ki ga je bilo čuti razen pljuskanja močja ob rileu in okoli strani ladje.

Zlezel sem v sod in odkril, la ni skoro nobenega jabolka več; ko pa sem notri v temi, sem vsled šumenja vode in zibajočega gibanja ladje ali zapal ali pa bil ravno na tem, da zaspim, ko se je prav blizu mene vsedel na tla z velikim rumom težak člove. Sod se je stresel, ko se je s svojimi rameni naslonil nanj, in že sem hotel skočiti pokonec, ko je začel mož govoriti. Bil je Silverjev glas in predno sem slišal deset besedi, se ne bi hotel pokazati za ves svet, temveč sem ležal tamkaj trepetajoč in poslušajoč v največjem strahu in radovednosti; kajti iz teh besedi sem spoznal, da je od mene odvečelo življenje vseh poštenih mož na ladji.

(Dalje sledi.)

CUNARD ANCHOR
NARAVNOST V DUBROVNIK IN REKO
na novi krasni in brzi
"TUSCANIJI" 30. junija.
V JUGOSLAVIJO V 9 DNEH.
Odpluje vsak torek samo eden tu označenih morskikh velikihov:
AQUITANIA 45,647 ton
MAURETANIA 30,704 ton
BERENGARIA 52,022 ton
Luksurijske kabine 3. razreda z 2-4-6 osterlami. Prekrasne obednice, kadilnice in počivališča. Zavrjena paluba za šetanje. Domača kuhinja. Domača udobnost. Brezbriga.
Denarne nakaznice potom Cunard družbe se izplačuje v Jugoslaviji brzo, sigurno in natančno. Za karte in pojasnila vprašajte najbližjega agenta v Vašem mestu.
CUNARD, LINE
140 N. Dearborn St.
Chicago, Ill.

Tivoli Studio
Edini poljako-slovenski fotografičen atelje v Jolietu, Ill.
JOS. SITKOSKI, lastnik
635 E. Jefferson St. Joliet, Ill.
TELEFON 5617
Najbolj moderni "studio" v mestu. Slike jemljemo vsak čas čez dan in tudi zvečer.
Izdelujemo posamezne slike družinske slike, poročne itd. Povečujemo razne slike vseh kombinacij. V zalogi imamo tudi lepe oljvice.
Ob sreдах je dan slikanja za otroke. Z vsakim naročilom otroka damo eno povečano sliko 8x10 palcev veliko.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Cenj. občinstvu v Jolietu in okolici naznanjava, da sva odprla novo trgovino z grocerijo, ter z vsem, v to vrsto spadajočim blagom. Prodajava blago po najnižjih cenah. Potreba točna.
Se Vam toplo priporočava
Goibitch & Golik
Cor. Hickory & Marble St.
Telefon 4555 Joliet, Ill.

PRISELJEVANJE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO
je bilo 1. julija l. l. odprto
Pišite meni da Vam naredim pravilne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povrnem denar.
Ne odlašajte da ne bo kvota zopet izčrpana.
MATIJA SKENDER
javni notar
za Ameriko in stari kraj
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

ISČE SE
Julius Lerch, rojen v Gradcu na Dolenjskem. Isče ga njegova sestra Gabriela Malešič, v Gradcu, št. 21, Slovenija, Jugoslavija, ali naj se dotičnik oglasi pri: Anton Zelnitar 1023 Collins St. Joliet, Ill.

SEVEROVA ZDRAVILA VZORZUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH
Za srbeči koži-rabite
SEVERAS ESKO
Antiseptično mazilo
Priporočljivo za odpopoč pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.
CENA 50c
Vprašajte pri vašem lekarju.
W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, W.

IMAM NA ZALOGI PRAVE LUBASOVE HARMONIKE
tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene, nemške, kranjske in chromatične, kakor tudi kovčke za harmonike.
Imam tudi prave STAROKRANJSKE KOSE
kovane na oko iz svetovno znane tovarne **Sensenwerk-Krenhoff** s Stajerskega, v dolgosti od 25 do 33 inčev, po sledečih cenah: Posamezna kosa po \$1.50, šest kos skupaj ali več po \$1.25. Klepalno orodje, dvoje vrste, po \$1.00, srpi za klepati po 75c. Bergamo brusilni kamni, najboljše vrste po 40c.
Pri teh cenah je poštnina že všeta: z naročilom vred je poslati tudi denar vnaprej. Radi kos vprašajte rojake, ki so jih že naročili od mene.
ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

Pege - Mozoli - Nečista Glava.
Prisče, madeže pege druge kožne bolezni in izpuščenje, ki se pojavljajo običajno v poletnem času, in ki kvarijo najlepša lica žensk, tako tudi moških — lahko opravite naglo s slovečim zdravilom
(Mladostnim balzomom)
Ta čudežni izdelek rabi in priporočava dandanes na tisoče žena in moških; to ni navadni obliž za obraz, ampak zdravilo za ohranitev lepe polti. Ako ga rabi pravilno, odpravi iz kože vse bolečine in izpuščaj, gladi gube ter naredi krasen obraz.
Ta obliž je v resnici SKRIVNOST MLADOSTI IN LEPOTE.
Cena enega lončka Mladostnega balzama je samo \$2.00 s popolnim navodilom glede uporabe. Vprašajte zanj v lekarni, ali naših pooblaščenih prodajalcih. Lahko ga tudi naročite naravnost v našem laboratoriju po pošti, za kar priložite samo za 25c znak, ostanek boste plačali ko blago prejmete.
"VERVENA" LABORATORY, Inc.
36-HARTFORD BLDG. CHICAGO, ILL.

EMIL KISS, BANKIR
133 Second Ave. New York City.
Vsakdo, ki želi dobiti svoje rojake semkaj iz starega kraja, naj mu pošlje
AFFIDAVIT OF SUPPORT
Jaz izdelujem vsakemu, kdor pri meni sifkarto kupi Affidavit v angleškem in slovenskem jeziku
BREZPLACNO
in preskrbim potrdilo teh listin po jugoslovanskem konzulatu. Pristojbina pri konzulu znaša \$2.60.
Jaz prodajam

SIFKARTE
Za dopremo rojakov iz kraja in za potovanje kraj
PO ORIGINALNIH CENAH SIFKOMPANIJE
Sprejemam denar na uloge ter plačam 4% obresti.
Pošiljam denar po pošti in brzjavu. Pišite po informacije.
EMIL KISS, BANKIR
133 Second Ave. New York City.

SVOJI K SVOJIMI
Podpisani toplo priporočam rojakom Slovincem in bratom Hrvatom v Pueblo, Colo. svojo trgovino z obleko za moške in otroke; v zalogi imam tudi veliko izbero čevljev za ženske; sprejem tudi naročila za nove moške obleke po meri.
JOHN GERM.
Slovenski trgovec.
817 East C. St. Pueblo, Colo

DOMAČA ZDRAVILA
V zalogi imam jedilne dišave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katera priporoča Mgr. Knajp v knjigi
DOMAČI ZDRAVNIK
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi.
Prescription A-2851
je zelo sloveče zdravilo zoper revmatizem in trganje. Pri vsaki steklenici je navodilo kako se rabi, steklenica \$1.35.
SEMENA.
V zalogi imam najboljša in zanesljiva poljska, vrtna cvetlična semena in semena jedilnih dišav in zdravilnih zelišč.
Pišite po brezplačni cenik.
KRANJSKE KOSE
Kose z rinčkom iz najboljšega jekla, 65, 70 in 75 centimetrov dolge \$1.75
6 kos z rinčki 9.00
Brusni kamen 0.30
Klepalno orodje 1.00
Suho grozdje in drugo.
Muškatek, zelo sladko grozdje, baksa 25 funtov ..\$3.10
Malo črno grško grozdje, baksa 50 funtov 7.75
Brinjeve jagode, vreča 132 funtov 7.00
Navedeno blago pošiljam poštine prosto, samo pri grozdju ni Express vračunjen.
MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall, Sta. New York, N. Y.

NAJVEČJA IN EDINA SLOV. TRGOVINA IN AGENTURA
za celo Ameriko za najboljše vrste starokranjske kose, struške motike in drugo orodje.
Cene so:
Motike, ročno kovane po \$1.50, večje po \$1.75
Kakor hitro pričnete rabiti enkrat te Struške motike ne bode več nikoli rabili ameriških motik. Močne fabriške motike po \$1.25
Kose najmočnejše in najboljše, troje vrste takozvane Turške, Balkan in "Mouldouke", dolge 25, 26, 28, 30, 32 in 34 palcev z močno rinko in ključem \$2.50
Kose takozvane "Poleranke" \$2.00
"malo ožje po \$1.50
Kosišča na Kranjskem delahu po \$1.75, močnejša za veliko koso po \$2.00
Klepanje troje vrste po \$1.00, \$1.50 in \$2.00
Ribežni za repo ribat po \$1.25
Plankače, ročno kovane na Kranjskem za tesati \$6.50
Brusi izbrani najboljše vrste posebno veliki po 50c, drugi črni po 75c
Oselniki plehnati po 50c, leseni po 75c
Srpi veliki za klepat po \$1.00
Serpice (pralce) za pleti po 75c
Vse to blago je že precej dobro poznano med rojaki po vsi Ameriki. Pošljite denar ali pošto nakaznico z naročilno takoj, poštinfo plačamo mi. Naslov napišite samo:
STEPHEN STONICH, CHISHOLM, MINN.
Pridite osebno ali pa pišite po naš cenik, krasnih vsakovrstnih LUBASOVH HARMONIK, kakor tudi veliko drugih lepih stvari iz stare domovine.

Stalno službo dobi v tiskarni "Amer. Slovenca" izučeni linotype - operator. Ujnijska plača. Pišite ali se oglosite osebno.

Izurjenost in varčevanje.
Izurjen delavec ni samo v obče učinkovit pri svojem delu, ampak pazi tudi na to, kako svoj težko prisluženi denar obrača.
Hranilni račun v naši banki Vam bo pripomogel ugoditi pot k bodočemu uspehu in napredku.
Mi nudimo našim vložnikom in odjemalcem vedno skrajno ugodno postrežbo.
V našem oddajnem varnostne škrinje za depozite po 25c na mesec in višje.
JOLIET NATIONAL BANK
Ustanovljena 1. 1891.
Članica Federalnega rezervnega sistema.
Uradniki:
Robt. T. Kelly, načelnik odbora ravnateljev; Wm. Redmond, predsednik; P. F. McManus, podpredsednik; Chas. G. Pearce, blagajnik; Joseph Dunda, pomožni blagajnik; M. J. Murphy, zaupni uradnik.

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857
ČE POSILJATE DENAR V STARO DOMOVINO,
ne pozabite vprašati v naši banki za cene razne tuje valute. Mi smo ravno v tem oziru dosegli posebnost, da lahko računamo tujo denarno vrednost po najnižjem kurzu. Mi smo namreč v trgovski zvezi z raznimi denarnimi zavodi v Evropi in to nam omogočuje muditi vam vedno najnižjo ceno.
Pridite k nam; vprašajte za cene. S tem vam bomo prihranili denar.
FIRST NATIONAL BANK
Joliet, Ill.
Premoženje te banke znaša \$12,000,000.
THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET